

Noben človek ni otok, povsem sam zase; vsak človek je del celine, del kopne zemlje... Ob smrti vsakega človeka je mene manj, kajti vključen sem v človeštvo. In zato nikdar ne pošiljaj vpraševati, komu zvoni: zvoni ti.

(John Donne: 1573-1631)

Pojasnilo uredništva: Za vse, kar je odpadlo v tej številki je enostavno zmanjkalo prostora.. Kar bo še aktualno, bo objavljeno v naslednjem Portorožanu, drugo pa bo romalo v arhiv. Hvala za razumevanje!

KATERA AVTORITETA LAHKO ZAUSTAVI AGRESIVNO POSTAVLJANJE POSTAJ MOBILNE TELEFONIJE?

Oddajniki baznih postaj mobilne telefonije se množijo kot gobe po dežju, premosorazmerno z rastjo števila uporabnikov teh novodobnih igrač za vsak žep. S prihodom tretjega koncesionarja mobilne telefonije na slovenski trg - Western Wireless International d.o.o. - pa se obeta novo povprek postavljanje postaj tovrstnega telefonskega omrežja. Ker je čas denar, investitorji zelo hitijo in nimajo ne časa ne potrpljenja, da bi se lotili dolgotrajnih in pogosto mukotrnih postopkov pridobivanja vseh potrebnih dovoljenj. Navadno si pridobijo soglasje lastnika objekta in tako rekoč čez noč je postaja že postavljena!

Nazadnje so se zaradi tega razburili stanovalci portoroške postaje Vesna, ki so bile priče nameščanju bazne postaje na hotel Rožo. Še bolj pa so vzkipeli Pirančani, ki živijo v okoli osnovne šole Cirila Kosmača, konkretno stanovalci Marušičeve ulice, ki so povsem po naključju izvedeli, da nameravajo postaviti mobilne telefonije montirati na eno od tamkajšnjih hiš (Marušičeva ul. 24). Medtem so gradbena dela že opravili, antena stoji in najbrž bo kmalu začela postaja tudi funkcionirati. Vse pa je bilo opravljeno nezakonito, brez potrebnih soglasij (in z negativnim urbanističnim mnenjem Občine). Krajanje so organizirali podpisovanje peticije (akcijo vodi Vojko Ličen, zaposlen na piranski enoti Ministrstva za obrambo), s katero nasprotujejo nameščanju tovrstne tehnologije v strnjem nase-

lju (še posebej opozarjajo na bližino šole), ker menijo, da je elektromagnetno sevanje škodljivo zdravju.

Neverjetno, peticijo (podpisalo jo je okoli sto ljudi) je podpisala tudi županja Občine Piran, od katere bi povprečno razgledani državljani pričakovali, da bo zastavila avtoriteto svoje funkcije in konkretno posredovala pri pristojnih državnih organih. Po tej logiki zdaj lahko le še pričakujemo, da se bodo na peticijo podpisali še gospodje Kučan, Drnovšek, ipd... Kdo je torej tisti, ki lahko postavi po robu agresivnosti investitorjev mobilne telefonije? Je to Ministrstvo za okolje in prostor - oziroma njegov minister Kopač - ki so mu poslali peticijo z vso spremno dokumentacijo?

Livija Sikur Zorman

IZ VSEBINE:

- 👉 **NAŠ OBRAZ** je pevka Anika
- 👉 Pogovarjali smo se s Portorožanom dr. Nikolajem Kinkelo
- 👉 Obrtna cona v Luciji: pravna država ali Teksas?
- 👉 Vsi se bomo morali obnašati bolj ekološko: o smeteh, računih za odvoz smeti, novemu odloku,...
- 👉 Krajevni Rdeči križ Portorož na obisku pri sokrajanih
- 👉 Poročilo o elektromagnetnem sevanju

Za Aniko je vsak dan nov izziv

Za Portorožanovo rubriko Naši obrazi sva pripravili že dve predstavitvi, obe s področja glasbene ustvarjalnosti. Tako je tudi tokrat, ko sva se odločili za pevko Aniko Horvat. Z njo sva se pogovarjali že poleti, vendar je dolgo vroče poletje in počitnice naredili svoje, zato sva njen portret uspeli pripraviti šele za to številko.

Kdo ne pozna živahne, svetlolase in modrooke Anike, ki z mogočnim glasom poje "Lahko noč Piran"? Za Aniko Horvat, ki je doma v Portorožu, kjer je tudi odrasčala, lahko trdimo, da je v slovenskem merilu popularna

Tako se je začelo: izšli so njeni prvi albumi in petje je zanjo počasi postajalo vse bolj resna zadeva. Petje ima lepe in slabše strani. Psihična obremenitev nastopanja je velika: "Za triminutnim petjem na odru je pol leta trpljenja: učenja, vaj, truda..." pravi Anika, vendar pa aplavzi občinstva marsikaj odtehtajo. Zato je treba stvari včasih jemati bolj lahkotno, si včasih reči: "Kar bo, pa bo" in se manj ozirati na to, kaj bodo drugi rekli. Pogosto, ko je bila še osnovnošolka, je imela občutek, da se ji dogajajo krivice, zaradi nesoglasij v razredu se je počutila ogroženo, tako da bi bila včasih najraje kar prenehala s petjem. Da je vztrajala, se ima, razen svoji družini, zahvaliti tudi dvema profesorjema, ki sta jo vzpodbujala in sta se ji zato najbolj vtisnila v spomin: prof. Dragica Kocjančič in prof. Gorenc iz Pirana. Anika ima seveda tudi veliko prijateljev, ki ji priskočijo na pomoč, vendar se dobro zaveda, da ima človek veliko prijateljev, ko je slaven... "Šele ko ni več tako, se izkažejo tisti pravi prijatelji," je prepričana najina sogovornica.

Povprašava jo, v kakšno zvrst bi uvrstila svojo glasbo. "Najraje bi jo uvrstila v "svojo" zvrst. Rada bi naredila nekaj svojega, kar bi prišlo "iz mene". Ni dobro le posnemati, človek mora biti sam svoj," opiše svojo glasbo. Vendar ima Anika tudi svoje vzglede; najprej je bil to oče, glasbenik, pa po veliki Frank Sinatra. Upa - in hkrati obljublja - da bodo v bodoče njene pesmi nastajale izpod njenega peresa, saj si je z izkušnjami pridobila že toliko samozavesti in zaupanja vase, da bi lahko - seveda z nekaj več truda - napisala besedilo tudi sama.

Poleg glasbe, kaj je še Aniki pri srcu?

Rada fotografira, zelo rada potuje, v vsaki deželi bi se rada naučila novega jezika. A ji za potovanja zmanjkuje časa. Zelo pa si želi videti Novo Zelandijo, pozimi načrtuje potovanje na Kubo. Vedno je v gibanju; zase pravi, da je hiperaktivna. Pa vendar si ne predstavlja, da bi odšla kam daleč in ne bi nikoli več videla Portoroža. Nekoč bi rada imela otroke, moža. Če pa ji ne bo uspelo najti človeka, s katerim bi se popolnoma ujela, bi iskala naprej, ker je življenje prekratko, da bi človek obstal. Preveč zanimivih ljudi je na svetu, da bi se predala. Všeč pa so ji fantje, ki jo pre-

vzamejo s pogledom in s pogovorom. Če sreča kakšnega takega, potem bi z njim kar sedela in se ves dan pogovarjala.

"V življenju moraš začutiti, kaj hočeš, razmisliti, kam spadaš, najti moraš izhod...!" pripoveduje Anika o sebi in dodaja, da je "ogromno Anik".

Anika življenje zajema s polno žlico: je dekle, ki prekipeva od pozitivne energije in jo izžareva okoli sebe. Vsak dan je zanjo nov izziv..., takšen vtis je na naju naredila Anika.

Kira Zorman in Tanja Đapa

Sreča je tudi to...

- Če ste se zjutraj zbudili bolj zdravi kot bolni, ste srečnejši od milijona ljudi, ki ne bodo dočakali prihodnjega tedna.
- Če niste nikoli občutili nevarnosti vojne, mučenja, bolečin, lakote, osamljenosti, ste srečnejši od petstotih milijonov Zemljanov.
- Če lahko hodite v cerkev, ne da bi vas bilo strah posledic, ali celo da vas bodo zaradi tega zaprli, mučili ali ubili, ste srečnejši od treh milijard ljudi na tem svetu.
- Če imate v hladilniku hrano, če imate streho nad glavo, če ste oblečeni in imate posteljo, kjer se lahko spočijete, ste bogatejši od 75. odstotkov ljudi na tem svetu.
- Če imate v banki odprt svoj račun, v denarnici nekaj denarja, v skrinjici pa nekaj prihrankov, sodite med 8 odstotkov najpremožnejših ljudi na svetu.
- Če lahko berete te vrstice, ste blagoslovljeni, ker niste eden izmed 2. milijard ljudi, ki ne znajo brati.

osebnost. Seveda sva bili zelo radovedni, kako je zašla med pevce, kako ji je uspelo - še tako zelo mladi - postati to, kar je, kakšni so njeni načrti za naprej... Ko privihra na naš zmenek, takoj prebije led: "Lepo vaju prosim, nič vikanja!" In potem se začne zares.

Anikin oče (Ferry Horvat, znani optik iz Portoroža - op.ured.) je doma iz Maribora, vendar živi v Portorožu že od svojega dvajsetega leta, enako kot tudi njena mama, ki je sicer iz Buzeta. Anika je najmlajša v družini, ima še štiri leta starejšo sestro Tino, ki je - enako kot Anika - po poklicu optik. Ampak v resnici je Anika pevka. Kdaj in kako se je začela njena pevška pot? Ko je bila še otrok, se je njen oče ukvarjal s popularno glasbo in je pisal besedila za Melodije morja in sonca. Ena od tistih popevk ji je bila zelo všeč, pa jo je zato ves čas prepevala. Oče je takrat pripomnil: "Če ima Anika kaj, potem je to posluh!" Največ zaslug, da je začela s petjem, pripisuje Anika prav svojemu očetu. Prvi začetek, ko je javno zapela občinstvu, je bil za njen deveti rojstni dan na portoroški osnovni šoli.

MI MED SEBOJ

čestitamo * zahvaljujemo se * pozdravljamo

♥ Dr. **Marko Pavliha**, profesor na fakulteti za pomorstvo in promet v Portorožu in doma v Sv. Petru, je bil na nedavnem srečanju Dnevi slovenskih pravnikov izbran za pravnika leta. Za to čast mu iz srca čestitamo in mu želimo še veliko uspešnega dela. Pa naj zapišemo še eno njegovo misel, oziroma - bolje - česa dr. Pavliha še vedno ne "šteka": zakaj kljub domnevno boljšim pravnikom pri nas ni vse bolj prav? Tega ne razumemo niti mi pri Portorožanu...

♥ Pri **MISSONOVH** v Portorožu je tudi letošnji konec oktobra prazničen. Najprej so 25. oktobra nazdravili **Toniju**, dan kasneje njegovi ženi **Zmagi** in na koncu, 30. oktobra še njuni vnukinji **Melisi**. Vse najboljše vsem trem želijo prijatelji.

♥ Festa grande pure nella grande famiglia **TOMASIN**: il 4 novembre festeggiano il compleanno **Giulio ZOTTICH** e **Anja DETONI**, il 6 novembre festeggia **Lidia TOMASIN** e l'11 dello stesso mese anche **Vili TOMASIN**. A tutti l'augurio sincero ed affettuoso da tutta la famiglia!

♥ Vse najboljše za rojstni dan **Branku KEKIČ**-u iz Pirana, ki ga je praznoval 25. oktobra. Iskreno mu čestitajo vsi sorodniki in prijatelji.

♥ **Alenki AŠKERC MIKELN** čestitamo za prejeto nagrado, ki jo Republika Slovenija podeljuje na področju osnovnošolskega izobraževanja - predsedstvo OO ZLSD Piran. Čestitkam se pridružuje tudi Portorožanu.

♥ Vse najboljše našemu sodelavcu - vinjetistu **Sandru SAMBI**-ju, ki je svoj rojstni dan praznoval 20. oktobra - portorožanovci.

♥ Društvo Faros - Univerza za tretje življenjsko obdobje Piran se ob otvoritvi društvenih prostorov v Luciji prisrčno zahvaljuje sponzorjem, ki so pripomogli k temu pomembnemu dogodku s svojo vplivno besedo, zamislili ali z opremo ter drugim materialom: gospa županja **Vojka Štular** ter njeni strokovni sodelavci ga. **Milica Maslo**, g. **Bogdan Babnik** in g. **Marjan Golubič**, **Bitermo d.o.o. Portorož**, **Droga d.d. Izola**, **Osnovna šola Lucija**, **Osnovna šola Sečovlje**, **Vrtec Morje**, **Vrtnarstvo Ruzzier-Černe Sečovlje**, **Aluminijasti izdelki Krbavčič Aleksander Izola**, **Okolje Piran**, **Kovinklep Lucija** - **Kuželj Božo**, **Sluga Valter**, **Hoteli Morje Portorož**, zakonca **Kišek** iz Lucije in naš sosed g. **Joras**. Hvala, ker pomagate izboljševati kakovost življenja v naši občini!

♥ Tanti auguri per il compleanno a **Mafalda PAHOR** che festeggia il 10 novembre da tutti gli amici del gruppo filodramma-

tico della Comunità degli italiani di Pirano.

♥ Prijateljicam: **TANJI, IRIS, JOLANDI** in **IRENI**, ki so letos prišle v najboljša leta vse najboljše vošči prijateljica, ki v ta leta še prihaja - Ines.

♥ Za zasluge na športnem področju je letošnje najvišje občinsko priznanje Zlati grb Pirana prejel Lucijčan **Franc BERGANT**, predsednik rokometnega kluba M-Degro Piran. Plakete pa je piranska občina podelila Pirančanki **Nataliji PLANINC** (za delo z otroki), Portorožanki **Ani JAKIČ** (za delo z invalidi) in skupini mladih prostovoljcev, dijakov Gimnazije Piran. Vsem iskrene Čestitke!

♥ Vozniku šolskega avtobusa, g. **Damjanu ELER**-ju iz Elerjev se prisrčno zahvaljujem za plemenito dejanje. G. Eler je našel mojo denarnico in poskrbel, da je prišla - z denarjem in vsemi dokumenti vred - zopet do mene. Še enkrat hvala - Milka MEČULJ z Razgledov.

♥ **Učiteljicam** podaljšanega bivanja na podružnični osnovni šoli v Portorožu čestitamo za lepo pripravljene in zanimive Jesenske igre dobre volje, na katerih smo se zabavali vsi - otroci in starši. Veselimo se novih izvirnih zamisli in se jim zahvaljujemo za trud - starši učencev osnovne šole Cirila Kosmača - podružnica Portorož.

Bralke in bralci Portorožana lahko svoje čestitke, zahvale, voščila, pozdrave, ipd . brezplačno objavite v Portorožanovi rubriki Mi med seboj. Sporočite jih lahko po telefonu (674-09-47,674-09-48), jih pošljete po pošti (Portorožan, p.p. 46, 6320 Portorož) po E-mailu (ks.portoroz@amis.net) ali pridete osebno v tajništvo KS Portorož (Obala 16, 1. nad., Portorož, dopoldan), da jih zapišemo.

PORTOROŽANOVCI SLAVLJENCI

PETDESET SKUPNIH LET SOUDATOVIH

Nevenka in Marjan SOUDAT sta se vzela 29. septembra 1951. leta. Petdeseti obletnici skupnega življenja sta s svojimi domačimi in prijatelji nazdravila v gostišču Mostičje pri Rižani. Marjan Soudat je v naše kraje prišel iz Postojne že pred šestdesetimi leti, ko se je sem iz Opatije preselila tudi njegova Nevenka. Tu sta se našla, poročila in imela tri otroke: Gracielo, Edija in Valterja, ki so ju razveselili s petimi vnuki. Marjana se zagotovo dobro spominjajo v Drogi, kjer je bil zaposlen, Nevenke pa vsi, ki so zahajali v zelenjavno trgovino na Rokovem trgu v Piranu, kjer je bila prodajalka. Danes sta Nevenka in Marjan oba že upokojena in živita v Luciji.

Ob jubilejni obletnici skupne poti jima iskreno čestitajo njuni otroci in vnuki, sorodniki in prijatelji ter jima želijo še veliko srečnih dni. Čestitkam se seveda pridružujemo tudi pri Portorožanu.

Neverjetno, Nada jih ima 50!

Naša zvesta sodelavka, najbolj znana po svojih kolumnah in drznih razmišljanjih, ki so najpogostejši povod za razcepitve mnenja naših bralk in bralcev: eni so odločno za, drugi pa absolutno proti (zadnji primer je bila njena kolumna na prvi strani Portorožana Hollywood se uresničuje), **Nada Kozina** je 14. oktobra praznovala 50 let! Vse najboljše, Nada in še veliko pogumnega pisanja, ki daje ljudem misliti - portorožanovci.

DR. NIKOLAJ KOLJA KINKELA

“Nismo računali na tako zaprte meje z bivšimi jugoslovanskimi republikami!”

Portorožan Nikolaj Kolja Kinkela, doktor medicine, je - čeprav ne šteje še zelo veliko let - ima jih 58 - pravi doajen obalnega zdravstva. Rojen je v Knežaku pri Ilirski Bistrici. Do leta 1970 je živel v Pivki, po zaključenem študiju so mu istega leta ponudili specializacijo kirurgije v izolski bolnišnici, kjer je ostal polnih 30 let. Med širše zanimive mejnike njegove bogate kariere sodi diploma specialista kirurga leta 1976. Tukajšnje zdravstvo pa je še bolj zaznamoval v devetdesetih letih, ko je postal direktor bolnišničnega zavoda v Izoli. Skratka, v izolski bolnišnici je pustil prav vse svoje najboljše...

Portorožan: Danes ste zaposleni v koprski območni enoti zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Ni to malce nenavadno ob vaši dolgoletni predanosti kirurgiji?

Za slovo od kirurgije sem se odločil s težkim srcem, saj sem po duši kirurg. V ta korak sem bil prisiljen zaradi poškodovane hrbtenice, ki me je pri operacijah že prehudo bremenila. Pri delu, ki ga opravljam danes, fizičnih obremenitev ni več. Na zavodu sem član komisije I.stopnje, ki ocenjuje bolniške dopuste, obiske v zdraviliščih, ortopedske pripomočke, nadziramo pa tudi zdravstvene ustanove, sam sem v kirurški skupini.

Portorožan: Direktor bolnišnice ste bili v burnih časih slovenske zgodovine, ko se je naša dežela osamosvajala...

Izolsko bolnišnico smo dolga leta sanirali. Izguba hrvaškega trga, pa tudi trgov ostalih bivših jugoslovanskih republik, je bila prehud udarec, da bi zavod deloval kot v preteklosti. Prva leta smo s seboj še 'vlekli' del Istre, ko pa so Hrvati prenehali plačevati, smo se jim bili prisiljeni odreči. Mislili smo, da

začasno, tedaj še nismo mogli vedeti, da se bo meja tako nepredušno zaprla. Stavba bolnišnice, to je vsem jasno, je v vsakem smislu preobsežna, predimenzionirana. Zato je bilo vodstvo prisiljeno v nepriljubljene ukrepe. Najtežja odločitev v sanacijskem programu, ki sem ga pripravil skupaj s sodelavci, je bila seveda odpustitev 150 delavcev. Žal so bili ti in vsi drugi posegi nujni za preživetje bolnišnice. Vse te ukrepe smo izpeljali za večino ljudi neboleče.

Portorožan: Doktor Kinkela, vaš predlog sanacijskega programa je naletel na neodobranje dela politične in zdravniške srenje, kmalu ste tudi odstopili.

Sanacijski program smo pripravili skladno z ministrstvom za zdravje. Glavne značilnosti sanacijskega programa, ki je skušal biti čim bolj sestavni del tekočega procesa delovanja bolnišničnega zavoda, so bile: krčenje števila zaposlenih, zmanjšanje materialnih stroškov, uskladitev programa dela z okviri Zavoda zdravstvenega zavarovanja Slovenije. Moj program je predvidel odcepitev bolnišnice od zdravstvenega centra, preselitve v bolnišnico še zadnjih po vsej obali razkropljenih oddelkov, opremo z vsemi potrebnimi aparati (ker sem se vedno trudil za enakovredno tehnološko obravnavanje primorskih pacientov), izgradnjo sodobne transfuzijske postaje ter nenazadnje strokovno izpopolnjevanje in širitev števila kadrov. Sanacijski program se je 'dotaknil' tudi plač, vendar ne prehudo. Skupina zdravniškega osebja je tedaj menila, da ne zaupa temu sanacijskemu programu. Pritiski so bili prehudi. Država mi je prepustila, naj se sam odločim ali hočem ostati direktor ali ne; skratka - ni me niti kritizirala niti podpirala. Presodil sem, da pod takimi pogoji ne morem biti uspešen in sem odstopil, saj je bilo povsem jasno, da brez radikalnih posegov sanacija ne more biti uspešna. Kot svetnik sem se vrnil na kirurgijo in vodil otroški oddelek do odhoda iz bolnišnice.

Portorožan: Toda bolnišnica tudi danes ni v zavidljivem položaju.

Bremenijo jo stari dolgovi. Z njimi se spopada dr.Tomaž Gantar, urolog, ki sem ga tudi sam predlagal za direktorsko mesto. Ni mu lahko. Čudežev ni mogoče delati. Lahko

pa ugotavljam, da se sedaj uveljavlja veliko stvari, ki sem jih že sam predlagal v sanacijskem programu. Ne gre za to, da bi odkril Ameriko, ampak za preprosto dejstvo, da drugače pač ne gre.

Portorožan: Kaj po vašem lahko reši bolnišnico?

Želja po istrskih pacientih je po mojem iluzija, ki jo lahko primerjamo z odhodom krajanov Škofij na zdravljenje na Catinaro (tržaško bolnišnico, op.p.). Nekoč smo pokrivali Istro do Novigrada, pacienti so nam zaupali in nas imeli radi. Imeli smo jih za svoje. Na drugi strani bi bilo mogoče veliko prihraniti s sanacijo energetske potratne fasade bolnišnice - pri tem imam v mislih novo zasteklitev. Tudi zmanjšanje posteljnih kapacitet - od prvotnih 630 postelj (v mojem času jih je bilo še 396), po sanaciji le še 336 - je prav tako doprineslo k izboljšanju stanja. Pomembno je tudi, da so se razne službe odcepile od zavoda in delujejo samostojno.

Portorožan: Verjetno budno spremljate zadnja dogajanja (in tudi polemike) okrog pobude, da bi v Izoli odprli kardiokirurški center?

Te pobude pozdravljam, saj v Slovenski Istri in okolici obstaja kritična masa pacientov za operacije na odprtem srcu, ki bi opravičevali tretji tovrstni center v Sloveniji. Pri tej zamisli podpiram dr. Tomislava Klokočovnika, ki je nedvomno vrhunski kardiolog, po drugi strani pa tudi 'otrok' izolske bolnišnice, saj njegovi zdravniški začetki izvirajo prav tu. Druge ponudbe so stare verjetno več kot deset let, vendar se za Primorje niso nikoli odločili in me sedanj odločitev preseneča. Lahko zatrdim, da je slovensko zdravstvo - in v njegovem okviru kirurgija - na vrhunski ravni. Kirurški oddelek v Izoli prav nič ne zaostaja, še več, zelo dovteten je za vse novosti.

Portorožan: Še eno nostalgično vprašanje: kako se mlad človek odloči za poklic kirurga?

Moj oče je bil splošni zdravnik. Pri delu sem ga rad opazoval. Velikokrat sem ga spremljal pri obiskih pacientov in začutil zanimanje za kirurgijo. Po končani fakulteti se mi je ta želja uresničila

Pogovarjal se je Andrej Žnidarčič

KDO SMO V OSNOVNI ŠOLI LUCIJA?

Nekje na vzhodnem delu Lucije stoji naša šola. Rdeče barve je, z mnogimi prizidki in mogočno športno dvorano ob njej. Obkrožajo nas mnogi lokali, eni manj, drugi bolj primerni za šolski okoliš. Želeli bi si več igrišč z igrali, primernimi za osnovnošolske otroke.

Naša šola ima častitljiva leta, saj šteje 91 pomladi! Pred davnimi leti so jo ustanovili zavedni Slovenci, Lucijčani kot odgovor na raznarodovalni pritisk fašistične Italije. Bila je majhna, enorazredna šola; danes pa je to velika in sodobna šola z dvema računalniškima učilnicama, lepo knjižnico, športno dvorano...

Vsa ta leta je doživljala številne prenovne in dozidave. Današnja stavba pomeni posrečeno spogledovanje starega z novim, nenačadnje tudi neko središče današnje Lucije, naselja, ki se še vedno širi.

Osnovna šola Lucija deluje kot samostojna in popolna osnovna šola, njen sestavni del je tudi podružnična šola Strunjan.

Kdo smo mi, ki predstavljamo Osnovno šolo Lucija v šolskem letu 2001/2002?

Najpomembnejši so gotovo učenke in učenci. V letošnjem letu jih je vpisanih 568, 268 učencev je na razredni stopnji (od tega 20 v Strunjanu) in 300 učenk in učencev na predmetni stopnji. Šola je bila kot prva izmed 39 šol v Sloveniji, ki je s šolskim letom 1999/2000 v 1. razredu začela s programom 9-letnega osnovnega šolanja. Letos obiskuje pouk že tretja generacija otrok, ki obiskuje 1. razred 9-letne šole.

Učenke in učenci so vključeni v mnoge interesne dejavnosti, projekte, raziskovalne naloge. Z rezultati, ki jih dosegajo se kosajo tudi v državnem merilu.

Želimo in trudimo se, da bi bilo vzdušje v šoli prijetno in toplo, da bi se otroci in mladostniki v njej počutili varno. Želimo si izboljšati komunikacijo na vseh ravneh: med učitelji, predvsem pa s starši in učenci. Zato so starši vselej dobrodošli - bodisi z dobronamerno kritiko ali pohvalo.

Kdo je kdo med učitelji?

Ravnateljica šole je **Jelka Pečar**, njen pomočnik je **Ervin Turk**. V svetovalni službi sta zaposleni dve. Novi **Neva Flajs** in **Neva**

Strel Pletikos.

Tajnica šole je **Sonja Kosgraber**. V računovodski pisarni pa delata **Alison Ribarič** in **Klavdija Ribarič**.

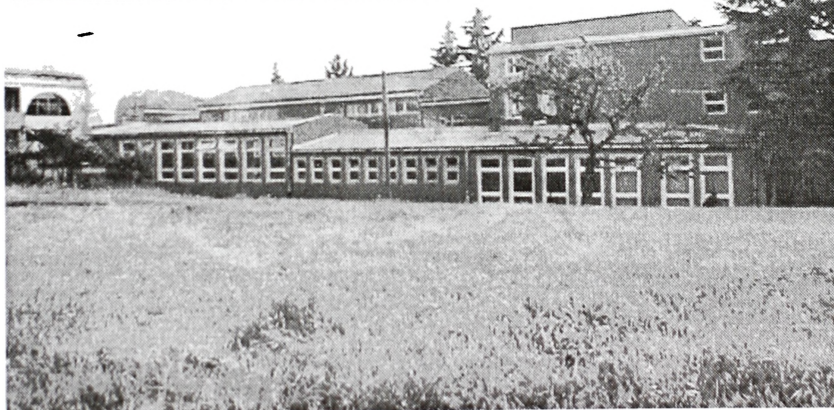
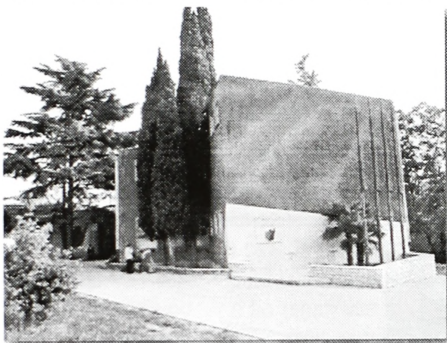
Prve razrede poučuje več učiteljic: To so **Irena Dobec Srdoč**, **Klara Srakar**, **Irena Susman** in **Franka Pilipovič**.

Druge razrede poučujejo **Irena Ivančič**, **Tanja Vincelj** in **Lada Tancer**.

Tretje razrede imamo v osemletnem programu, kjer poučujeta **Karmen Jevševar** in **Sonja Boljat**, v devetletnem programu tretjih razredov pa poučujeta **Desa Semolič** in **Ines Krapež**.

Četrty razred poučujejo tri učiteljice: **Manja Kubik Živkovič**, **Ivanka Stojanovič** in **Ana Krizman**.

V podružnični šoli v Strunjanu poučujeta

Veronika Mežnar, **Lejla Bevc** in **Zvonka Kos**.

Italijanski jezik od prvega do osmega razreda poučujejo **Igor Lavrenčič**, **Nadja Škrišnjar**, **Lavra Lisjak Tripar** ter **Mojca Arzenšek**. Mojca poučuje poleg **Alojzije Lokovšek** in **Jezerke Beškovič** tudi angleški jezik.

Kdo so naši matematiki?

Lijana Turk in **Dubravka Grlj Bačić**, ki poučujeta tudi fiziko, **Eleonora Radič** in **Jelka Pečar** pa poučujeta matematiko.

Slovenski jezik je v rokah **Ane Horvat**, **Dragice Kocjančič**, **Lize Romih** in **Danijele Nemec**. Danijela poučuje tudi spoznavanje narave in matematiko v 5. razredih.

Učiteljice in učitelji športne vzgoje so: **Črt Drogenik**, **Igor Božeglav**, **Karmen Lipnik**, **Zlata Žeželj** in **Ervin Turk**.

Likovno vzgojo poučujeta **Majda Bubnič** in **Suzana Bertok**.

Veseli smo, da smo v tem letu lahko zaposlili tudi glasbenico **Natašo Carnelutti**, ki poučuje glasbo na predmetni stopnji.

Spoznavanje družbe v petih razredih poučujeta dve učiteljici: **Zorica Šumberac** in **Silvija Mrdjenovič**, ki poučuje tudi zemljepis. Zgodovino poučuje **Vivijana Besednjak**, biologijo pa **Suzana Prodan Rakar**, kemijo **Silvana Delgiusto**, tehnični pouk poučujeta **Roberto Čelič** in **Tanja Zadel**.

V podaljšanem bivanju skrbe za naše učence: **Điljola Krajnc**, **Ariana Opara**, **Anja Kolenc**, **Alenka Vončina Geršak**, **Deja Hanak** in **Zorica Šumberac**.

Za prehrano učencev poskrbijo **Milojka Pangos**, **Vlasta Zudič** in **Suzana Novak**.

Hišniška dela v šoli ter skrb za okolico šole je naloga dveh hišnikov - **Bojana Steleta**, ki uspešno vodi tudi planski krožek ter **Venčeslava Podjavorška**.

Da je šola čista in urejena skrbijo: **Lidija Bonifacio**, **Vera Milič**, **Vlasta Podjavoršek**, **Desa Ropotar**, **Irena Velikajne** in **Dragica**

Đukič.

V knjižnici skrbi za bralno kulturo učenk in učencev **Ksenija Furlan**.

Preko javnih del pa nudita učno pomoč **Tanja Šorgo** in **Suzana Markovič**.

Računalničar na lucijski osnovni šoli je **Miha Steinbacher**, ki kraljuje v dveh računalniških učilnicah.

To smo mi, v Osnovni šoli Lucija v šolskem letu 2001/2002.

Neva Strel Pletikos

PONUDBA ZA DUŠO

Zadnje septembrsko soboto je bil v središču Portorožu odprt Atelje 1953, prodajna galerija akademskega slikarja Zvesta Apollonia, doma iz Portoroža. V prostoru so razstavljeni njegove slike iz različnih ustvarjalnih obdobji, pred galerijo pa je na beli skali postavljen bronasti kip močnega istrskega bika Boškarin 01. Razstavo je odprla piranska županja Vojka Štular, umetnika in njegovo delo je predstavila likovna kritičarka Nelida Nemeč, zbrali pa so se številni ljubitelji umetnosti, ki sta jim zaigrala violinist Tomaž Lorenz in kitarist Jerko Novak. Gostje so si nazdravili z nepogrešljivim vinom (to je bilo iz vinograda Ludvika Glavine iz Šmarji), v kozarce pa so lahko "točali" izbrano pecivo.

V galeriji se predstavlja tudi agencija za promet z nepremičninami, projektiranje in svetovanje Artes. Dulce et utile, seveda, kot terja sodobni modus vivendi.

Lahko pa odprtje te galerije ocenimo kot pomemben dogodek za Portorož. V območju naše občine je sicer dosti likovnih galerij: v Piranu, denimo, Studio Galerija Gasspar, Duka, galerija Hermana Pečariča, razstavni prostori Obalnih galerij, Meduza 2, v Padni galerija Božidarja Jakca, v Portorožu je galerijski prostor v Avditoriju, v katerem pa zadnje dve leti ni razstav, ker je v njem učilnica visoke strokovne šole za podjetništvo. Občasne (zelo redke) razstave so v vili San Marco, v igralnici Casino, na Bernardinu je prodajna galerija Nostalgijska, v Strunjanu so redne razstave v galeriji Krka. Apollonijev Atelje 1953

je v samem središču kraja, na glavni promeni. Prej je bila tam trgovina z živili. Zdaj so v tem delu letovišča: market čez cesto, levo in desno od galerije se vrstijo trgovine z nakitom, oblačili, obutvijo, igračkami, spominki in kozmetiko, galanterijo, pa gostilne

in slaščičarne, diskoteka, turistične agencije, banka, trafike, frizerski saloni in seveda hoteli. Skratka - vse za v telo in na telo.

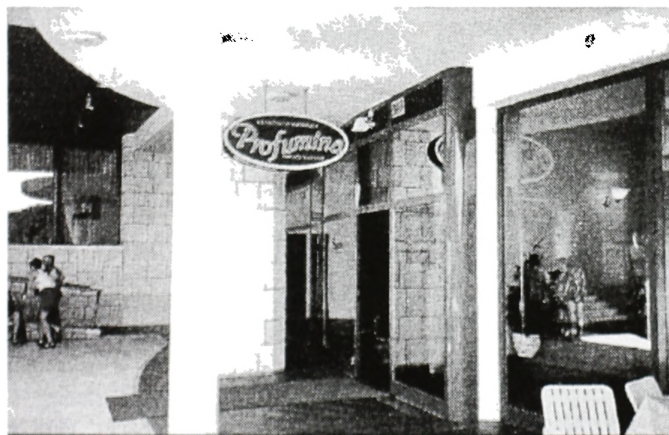
Galerija je prva ponudba za dušo. Če odmislimo vilo San Marco v parku nad cesto z delom zbirke piranskega pomorskega muzeja - a kaj ko le redki zaidejo tja! V Portorožu manjkajo še knjigarna, knjižnica, papirnica, antikvariat, bukvarna, čitalnica, računalnica, kavarna z revijami in lepo glasbo...

Med slavnostno otvoritvijo nove galerije se je nenadoma sprožil alarm. Ali pa je morda od obupa zarjul bik Boškarin, ki nemo pozira pred galerijo, ko je opazil visoko gostjo, ki si je rajši kot umetnine, ogledovala oblačila v sosednji prodajalni?

Boškarin 01 pred novo galerijo. (foto: Livija S. Zorman)

Jasmina Kozina

KOZMETIKA - PARFUMERIJA

Profumina

Obala 33, Portorož, Tel.: 674-84-20

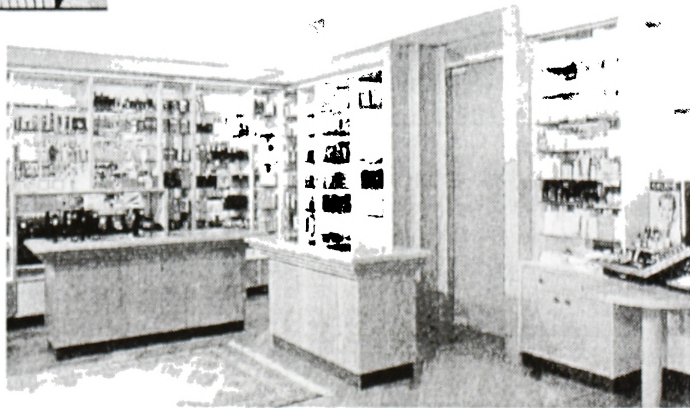
V naši ponudbi najdete takorekoč vse, kar potrebuje sodobna ženska za nego telesa in obraza.

Poleg negovalne kozmetike najprestižnejših hiš, Vam lahko ponudimo tudi dekorativno kozmetiko in velik izbor parfumov kot so: C. DIOR, CARTIER, BULGARI, LANCOME, CALVIN CLEIN, YS LAURENT, CERRUTI, VERSACE, ESCADA.

Vabimo Vas na ličenje s priznano vizažistko Irino Jurman, ki bo vsako soboto v Profumini. Naročite se lahko po telefonu 674-84-20.

Dober nasvet nič ne stane, lahko pa naredi čudeže

Obiščete nas lahko vsak dan od 9 do 20 ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9 do 13 ure

KAJ PA VARNOST?

Več kot leto dni je, odkar so starši podružnične šole v Portorožu - stoji v tako imenovanem območju šol, dostopnem po Sončni in poti Med vrtovi - naslovili svojo peticijo na vodstvo šole - to pa na Občino Piran.

Starši so se namreč vznemirili, ker je eden od otrok, ki obiskujejo tamkajšnjo štirirazredno osnovno šolo, našel odvrženo injekcij-

poteh. Peticija z datumom 2. oktober 2000 - podpisali so jo tudi člani sveta šolskega zavoda - je bila povod sestanka predstavnikov šole in Občine Piran (zgodil se je precej kasneje, 21. marca letos). Rezultat tega skupnega sestankovanja je bila obljuba občanarjev, "da bodo delovali v smeri izboljšanja razmer v okolici šole" v Portorožu. Edini vidni učinek pa

je prebarvani prehod za pešce na Sončni poti, pri odcepu k šoli in vrtcu.

Vandali pa v soseski portoroškega šolskega območja še naprej nemoteno izkazujejo svoje rušilno delovanje. Nazadnje so neznanci pri spomeniku padlim v 2. svetovni vojni, ki stoji na šolskem dvorišču,

zažgali neko lutko. Objestno dejanje je spominsko obeležje umazalo, kar je še posebej boleče, ker se je zgodilo ravno v obdobju, ko se poklanjamo spomenu naših pokojnih.

Starše otrok, ki obiskujejo podružnico piranske osnovne šole Cirila Kosmača v Portorožu in seveda njihove učitelje, je zadnji dogodek spet razburil. Seveda zdaj pričakujejo, da se ne bo (spet) vse končalo zgolj pri sestankovanju; želijo si tudi konkretnih ukrepov, ki bi pripomogli k večji varnosti njihovih otrok.

Livija Sikur Zorman

sko iglo, katero je po vsej verjetnosti uporabil narkoman. Ker so bili zaskrbljeni za svoje otroke, so šolskemu vodstvu predlagali nekaj ukrepov, ki bi lahko zagotovili boljšo varnost. Predlagali so, naj bi policija v nočnem času večkrat opravila nadzor nad okolico šole, naj se oceni možnosti varovanja s pomočjo varnostnih služb, popravi zunanjo razsvetljavo, postavi ograjo okoli šole ter pločnik od Sončne poti do šole, namesti naj se tablo, ki bi prepovedala vodenje psov v šolski okoliš, pa še obnovo prehodov za pešce na šolskih

NIČ NE BOLI, JE ZASTONJ IN ŠE KORISTNO...

V Krajevni skupnosti Portorož že vrsto let pod okriljem Območne organizacije Rdečega križa Piran za krajane poteka merjenje krvnega tlaka. Pritisk vam bo zmerila prijazna gospa **Ivanka Ploj**, upokojena medicinska sestra. Prenekateri jo poznate in vam je posebej ne bomo predstavljali. Radi pa bi vam povedali, da se gospa Ivanka rahlo pritožuje nad nami krajani Portoroža in seveda tudi iz drugih krajev, saj so vabljeni vsi.

Vsako sredo, ob 16. uri pride gospa Ivanka iz Pirana in čaka na krajane, ki bodo toliko skrbni, da si bodo prišli izmerit krvni pritisk, dočaka pa jih komajda tri ali štiri.

Gospa Ivanka Ploj (desno) pri merjenju krvnega tlaka.

Tele vrstice vas torej vabijo, da si vzamete čas za svoje zdravje in si ob sredah pridete izmerit pritisk. V bližnji prihodnosti namerava Rdeči križ organizirati tudi merjenje krvnega sladkorja, zato je skrbno spremljajte obvestila v Portorožanu.

M. D.

PRIZNANJA HOTELOM BERNARDIN ZA USPEŠNOST

Med gostinsko turističnim zborom, ki je bil 23. in 24. oktobra v Moravskih toplicah, je Gospodarska zbornica Slovenije podelila Hotelom Bernardin dve priznanji in zlati plaketi. Ena je namenjena generalnemu direktorju in predsedniku uprave Čedomilu Vojniču za uspešen razvoj moderne hotelske ponudbe v Portorožu, druga pa Grand hotelu Emona za kakovostno razvijanje kongresnega turizma.

Čedomil Vojnič je vodenje podjetja Hotelov Bernardin pred enajstimi leti sprejel kot poklicni izziv, kajti položaj podjetja Emona hoteli Bernardin ni bil prav nič obetaven. In vendar so si - navkljub takratnemu težkemu finančnemu bremenu in stalnim težavam v poslovanju - uspeli v zadnjih Hotelih Bernardin z visoko kakovostnimi storitvami ustvariti velik ugled.

Grand hotel Emona pa je nosilec turistične ponudbe, ki sodi v sam vrh in se upravičeno kiti s petimi zvezdicami. Z izgradnjo kongresnega centra leta 1995 in s kvalitetno prenovno sob in ostalih javnih prostorov je postal prvi in največji kongresni hotel v Sloveniji, ki je gostil številna prestižna srečanja in prireditve, tako na ravni Slovenije kot tudi mednarodnega značaja. Naj omenimo najbolj odmevne: obisk osmih predsednikov držav Srednjeevropske pobude (junij, 1997), Srečanje predsednikov vlad držav CEFTA (september, 1997), srečanje Sveta Evrope (junij, 1999), parlamentarna skupščina NATO (maj, 2000), konferenca evropskih ministrov pristojnih za kulturno dediščino in konferenca evropskih ministrov pristojnih za družinske zadeve (april, junij, 2001), četrto srečanje omizja za demokratičizacijo in človekove pravice Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo (maj, 2001), pa Mednarodni olimpijski komite (junij, 2001).

ČRNI MUC IN BREZVESTNI VOZNIK

Pozno zvečer 8. oktobra je neznani voznik na Lepi cesti, pod stanovanjsko hišo št. 32 v Portorožu do smrti povozil dveletnega črnega muca. Hitrost na Lepi cesti je omejena na 30 kilometrov na uro (na delu te ceste so tudi precej visoke cestne ovire, ki omogočajo še nižjo hitrost).

Lastnica zelenookega črnega muca je prepričana, da bi bil njihov ljubljencek še živ, če bi se brezvestni voznik držal predpisane hitrosti na tej ulici, ki je speljana po stanovanjski soseski, kjer živijo tudi otroci in starejši. Ti pa se zagotovo težje umaknejo brezvestnim voznikom, ko pritisnejo na plin!

SEMERTJA PO PORTOROŽU

VESLAŠKO TEKMOVANJE POMORSKIH ŠOL V PORTOROŽU

V soboto, 20. oktobra, je pred čolnarno Srednje pomorske šole v Portorožu potekala prva regata 3. mednarodnega veslaškega tekmovanja v katerih, ki sta jo pripravili Srednja pomorska šola in Fakulteta za pomorstvo in promet v Portorožu.

Pomerile so se ekipe srednjih šol iz Bakra, Malega Lošinja, Cini in Venier iz Benetk, ter 1. in 2. ekipa Srednje pomorske šole iz Portoroža ter študentske ekipe z Reke, moška in ženska ekipa portoroške Fakultete za pomorstvo in promet, pa ekipe mornarice, pomorske policije in marine iz Kopra.

Po napornih bojih, saj je bil veter močan in morje razburkano, smo končno dobili zmagovalce in sicer: 1. FPP Portorož (moški), 2. Venier iz Benetk, 3. pomorska fakulteta iz Reke, 4.

SPŠ Portorož (2. ekipa).

1. ekipo Srednje pomorske šole, ki se je borila z vsemi močmi, (vzpodbujal jo je mentor Rok Sorta) je na koncu premagala smola, zato so se uvrstili na 8. mesto.

Pomembno je, da fantje niso izgubili upanja in da se že pripravljajo na naslednje tekmovanje, ki jih konec koledarskega leta čaka v nemškem Bremnu.

Živa Cankar

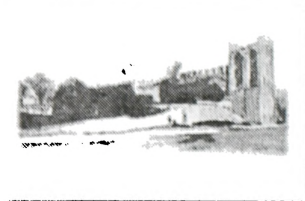
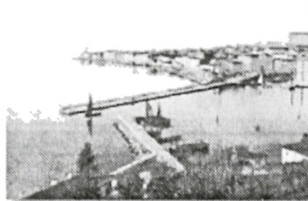
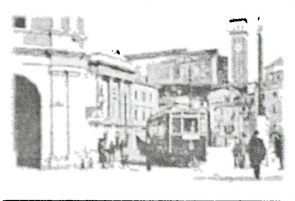

Piran, Portorož in soline na telefonskih karticah

"Dragi prijatelj nar prej ko ti pišem te srčno posdravin in ti van snat da sem sdrau tudi jas hvala Bogu tako želim dobiti tvojo dopisnico tudi tebe zdravega..." takšne in podobne želje ter pozdrave je v preteklosti poslala iz Pirana in Portoroža v svoji domači kraj veliko ljudi po vsem svetu, predvsem na razglednicah.

S temi besedami sta nas Telekom Slovenije in Turistično združenje Portorož 17. oktobra povabila na otvoritev razstave novih telefonskih kartic v Galerijo Gasspar v Piran in na predstavitev spletnih strani turistične ponudbe Portoroža (ogledate si jo lahko na: www.portoroz.si), ki jo je oblikoval Sergio Gobbo. Upajo, da bo kmalu mogoče neposredno po internetu v naši občini rezervirati počitnice.

Portorožan pa je ponosen, da je naš sodelavec Mitja Jančar poso-

dil del svoje zbirke starih razglednic. Oblikovalec serije 12. telefonskih kartic je Matjaz Učakar, ki je tudi avtor fotografij sodobnega Pirana, Portoroža in solin. Na karticah so namreč na eni strani motivi s starih razglednic, na drugi pa bolj ali manj isti motivi, kakršni so danes, nekako 100 let kasneje.

Splošna ugotovitev je, da naša občina že dolgo ni imela boljše reklame, pa tako rekoč - zastoj.

Otvoritev razstave se je med drugimi udeležila tudi piranska županja Vojka Štular, ki je priložnost izkoristila za zahvalo lastniku galerije Gašparju Mišiču za podporo umetnikov in ga obdarila s simbolnim darilom - knjigo starih razglednic Piran na robovih stoletja.

In če ste zamudili razstavo novih telefonskih kartic, si lahko kartice kupite, impulze porabite, kartice pa shranite za spomin za - vaše vnuke.

Nominacija Portorožana

Ob letošnji inflaciji predlogov za dodelitev Zlatega grba občine Piran in, nižjih, občinskih priznanj nas je prijetno presenetila nominacija Portorožana - oziroma zakonca Zorman kot njegova soustvarjalca - za eno od nagrad. Magister Zvonko Kribel, sicer je doma iz Portoroža, vendar v zadnjem času večinoma živi v Trstu, je svoj predlog utemeljil tako: "Portorožan je eden redkih mesečnikov, kjer imajo dovolj poguma, da vsaj omenja piranske črne gradnje." Predlagatelj dodaja še, da Portorožan vztrajno obvešča občanke in občane o nepravilnostih in neprijetnostih piranskega vsakdanjika. Piranska občina bi lahko svojo naklonjenost občankam in občanom dokazala, če bi dala ob stran politične zadržke in dodelila priznanje Portorožanu za dolgoletno kritično informiranje javnosti. "Seveda če bi imela dovolj poguma!" dodaja predlagatelj. Seveda ga ni imela! Nas pa je enako razveselila tako nominacija kot (zgovorna) nepodelitev.

Dom upokojecev naj postane prioriteta naše občine

Že pozno poleti so v lucijski Krajevni skupnosti obravnavali spremembe zazidalnega načrta Lucija I, prostorskega dokumenta, ki je bil sprejet že leta 1984 in noveliran pet let kasneje. Večina projektov, ki jih je omenjeni prostorski akt predvidel, je bilo uresničenih: zgradili so stanovanjske stolpiče v območju Degrojevega diskonta in ob magistralni cesti Koper-Pulj, trgovsko poslovni center, še prej zdravstveni dom, hangarje v marini... Niso pa zgradili načrtovane atletske steze in centra za vodne športe. Devetega oktobra so spremembe, ki jih ZN Lucija I predvideva v območju Portoroža in sicer pri tenis igriščih in mini golfu, obravnavali tudi v Krajevni skupnosti Portorož.

In kakšne novosti v prostoru se nam obejajo s spremenjenim zazidalnim načrtom, ki zajema velik del - pogojno rečeno - centra Lucije in dela Portoroža? Vodja občinskega Urada za okolje in prostor **Boris Kočever** je pojasnil, da so za območje, ki posega v Portorož, predvidena dodatna parkirišča, legalizacija obstoječega nadkritja ("balona") tenis igrišča, nov trgovsko-poslovno-gostinski objekt med štiripasovno cesto in tenis igrišči, pokritje balinišča pri restavraciji Taverna, teniškemu stadionu pa bi dodali novo gostinsko in trgovsko ponudbo. Več posegov je seveda predvidenih v Luciji: širitev hangarjev in nadzidava glavnega objekta v marini, kjer nameravajo urediti tudi športno rekreacijske površine, plažo na otočku, prerazporediti apartmajske objekte (bungalovi) ob ograji pri avtokampu, zgraditi delavnice ob avtopralnici, preurediti bazene in legalizirati sanitarno-tehnični objekt na južni obali pred otokom. Na prostoru, kjer so sedaj skladišča Degroja, bi naj zrastle novi

stanovanjski bloki, obstoječi trgovski objekt v bližini pa bi nadgradili in tja preselili upravo podjetja Degro. V podaljšanem delu parkirišča ob cesti Koper-Pulj bi naj našla svoj novi prostor tudi nekdanja železniška postaja.

Eden od predlogov predvideva v bližini Trgovsko-poslovnega centra tudi dom upokojecev, vendar pa lokacija še ni povsem določena. Tu - zahodno od Degrojevega trgovskega objekta - naj bi, za okoli osemnajst metrov dvignjena nad cesto, svoj prostor našla tudi nova cerkev. Udeležence javne

obravnave v Portorožu je še najbolj zanimal dom za upokojece. Podpredsednik Sveta KS Portorož **Andraž Eller** je poudaril, da je nujno določiti lokacijo doma, če nočemo, da bi Občina Piran še v tretje zamudila vlak za pridobitev sredstev, ki jih država namenja prav v te namene. Da je treba dom za ostarele čimprej zgraditi, se je strinjal tudi član sveta Občine Piran, **dr. Šime Kopilović**. Povedal je, da so se na zadnji seji občinskega sveta ob določanju lokacije azila za živali spraševali, kdaj bo naša občina dobila tudi dom za upokojece. Spremembe na portoroškem območju, katerega ureja zazidalni načrt Lucija I, so krajani, ki so sodelovali na javni obravnavi, podprli s priporočilom, naj postane dom za starejše prioriteta naloga naše občine. Dom naj najde svoj prostor v bližini središča Lucije, a obenem nedaleč od sprehajalnih površin. Zato pa je nujno umakniti karting stezo iz centra.

Livija Sikur Zorman

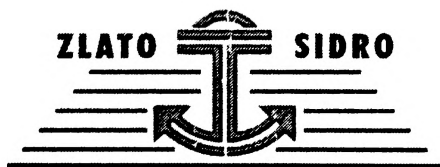
Restavracija

V PORTOROŽU
tel.: 674-50-74

vas vabi na teden Martinovih dobrot!

Pizzerija

V LUCIJI
tel.: 677-02-04
Vse ljubitelje pizz vabi na
Martinovo pizzo!

Slaščičarna v Portorožu

in butik najizvrstnejših slaščic

v Luciji vas vabita.
Z njunimi dobrotami bo še tako
turoben in deževen jesenski dan
lepši...

OBRтна CONA V LUCIJI: PRAVNA DRŽAVA ALI TEKSAS?

“Teksas” je pisec grafitov poimenoval stanje, ki že nekaj časa vlada v obrtni coni Lucija. Teksas zato, ker je bil divji zahod znan po tem, da je tam veljala pravica močnejšega. V lucijskem “Teksasu” pa, kot vse kaže, velja pravica bogatejšega. Ob vseh peripetijah okoli gradnje trgovskega objekta Tuš - Merkur se lahko upravičeno sprašujemo, ali živimo v pravni državi.

Trgovski center Tuš - Merkur je bil, kot je znano, sezidan brez potrebnih dovoljenj in je tako največja črna gradnja daleč naokoli. Očitno si lahko nekateri privoščijo graditi, kakor se jim zljubi in pri tem kršiti pravice ostalih državljanov. Črna gradnja je namreč grobo posegla v sam koncept obrtne cone, namenjene, kot že ime pove, obrtnikom. Objekt je bil zgrajen v popolnem nasprotju z veljavnim zazidalnim načrtom, ki je za to območje predvidel tudi kolesarske steze in zelenice, mnoge obrtnike pa je pahnil na rob preživetja. Veletrgovski center je torej prekoračil vse proporce (po prvotnem zazidalnem načrtu naj prodajna površina trgovine v obrtni coni ne bi presegla 400 m²): seže do samih mej javnih poti in v križišče Liminjanske ceste ter zelo ovira dostop do ostalih objektov. Investitorji so brezpravno posegli celo v tujo lastnino, saj so dostavno pot, katere solastniki in uporabniki so bili sosednji obrtniki - iz gradnjo dvonivojskega parkirišča (seveda spet brez potrebnih dovoljenj) - eliminirali in tako k nekaterim objektom onemogočili normalen dostop. Zaradi tega je podjetje Felolux d.o.o. proti investitorjem že vložilo tožbo za motenje posesti.

Kljub temu da je gradbeni inšpektor odredil celo rušenje objekta, se ni zgodilo nič. Še več, občinski politiki, od katerih

bi pričakovali, da se bodo postavili v bran občanom, oškodovanim zaradi brezobzirnega vdora velekapitala, se na vse kriplje trudijo objekt legalizirati. Občinski svet je z večino glasov črnograditeljem na ljubo “retrogradno” spremenil kršeni zazidalni načrt. Devet občinskih svetnikov, ki so spremembi nasprotovali, pa ozmerjal s “fundamentalisti”. Tudi javna gospodarska podjetja (ki dobavljajo elektriko, vodo, telefonski priključek, ipd...) so tako prijazna, da so objektu brez gradbenega in uporabnega dovoljenja priključila vso infrastrukturo. Upravna enota se ponovno trudi izdati (na višji inštanci že nakajkrat zavrnjeno) gradbeno dovoljenje. Obupane obrtnike, ki se v nedogled pritožujejo, pa vsi skupaj arogantno ignorirajo.

Nova pot v obrtno cono bo za nekatere tlakovana s trnjem, za druge pa z zlatom...

Vsak “normalen” graditelj, ki spoštuje zakon, ve, kako trnava je legalna pot do dokumentov, potrebnih za gradnjo in kakšne so sankcije v primeru kršitev. Noben objekt brez ustreznih dovoljenj (spet govorimo o tistih “normalnih”), ne more biti priključen na javno infrastrukturo, vsak poseg v prostor pa mora imeti ustrezno soglasje prizadetih sosedov. Ali se kdo sploh vpraša, kakšno poslovno škodo so utrepe nekatere poslovne dejavnosti, ki so jim pred nos pripeljali tako hudo konkurenco, nekaterim pa celo fizično onemogočili normalen dostop do poslovnih prostorov? Poleg “normalnih” graditeljev očitno obstajajo tisti s privilegiranimi statusi, za katere zakoni ne veljajo. Taki “nenormalni” lahko recimo na črno zgradijo hišo sredi strunjanskega krajinskega parka, pa potem veljavne odloke za nazaj spremenijo in jim tako omogočijo legaliziranje črne gradnje! Predstavljajte si, da bi vsi začeli graditi v krajinskem parku brez dovoljenj! Ali pa, da bi velikost objekta s 400 m² samovoljno za nekajkrat povečali! Edino upanje za prizadete v primeru Tuš - Merkur, ki jim je občinska politika obrnila hrbet, pa so že sproženi sodni postopki in kazenske ovadbe, ki so bile po neuradnih informacijah podane proti odgovornim investitorjem in državnim uradnikom.

Alja Tasi

Za Istrijana sta Bog in zemlja (lastnina) sveta

Podjetje Felolux, ki ima poslovne prostore v Obrtni coni v Luciji, oziroma lastnik tega podjetja družina Grižon iz Padne, je na spremembo odloka Zazidalnega načrta Obrtna cona Lucija dne 10.4.2001 županiji poslalo številne pripombe, s katerimi odločno nasprotuje tako velikim posegom, kakršne si je privoščil investitor trgovskega objekta Tuš-Merkur in ukinitvi že načrtovane kolesarske steze ter ožanju pločnika. Grižonovi, katerih korenine na tem območju segajo kar 600 let nazaj, se zaradi postopkov, pritiskov, šikaniranja, ipd. doživetih v zadnjem letu, pravijo, počutijo ogrožene. Prav zato so Grižonovi najbrž tako zelo nezaupljivi do vseh - tudi do Portorožana. “Če ne boste objavili naših pripomb in pritožb, ste isti kot drugi!” je zagrenjeno izjavil naši sodelavki Feliks Grižon. Pa ni tako! Portorožanov prostor je omejen in ne more objaviti vsega, kar bi ljudje želeli. Pričakujemo pa, da bodo tisti, ki bodo ignorirali pritožbe Grižonovih, javno pojasnili, zakaj so tako ravnali. (L.S.Z.)

Javna razgrnitev spremembe zazidalnega načrta Turističnega kompleksa Bernardin v Portorožu

Od 5. oktobra do 5. novembra 2001 je v avli občinske palače v Piranu in v prostorih Krajevne skupnosti Portorož razgrnjen zazidalni načrt za spremembo v turističnem kompleksu Bernardin v Portorožu. Hoteli Bernardin nameravajo nadgraditi nižji, južni del hotela Emona (zdaj je približno štiri metre nižji). Razen tega želijo preurediti vhod hotela in sicer posebej za hotelske in posebej za kongresne goste, odpravili pa bi tudi arhitektonske ovire (stopnice) pred vhodom. Omejeni posegi pa terjajo spremembo veljavnega zazidalnega načrta.

Kogar predvidene prostorske spremembe na Bernardinu (dokumentacijo je pripravila Projektiva inženiring Piran) zanimajo, je vabljen na javno obravnavo s strokovno razlago, ki bo v **ponedeljek, 5. novembra** letos s pričetkom ob 18. uri v sejni dvorani (I. nad.) KS Portorož, Obala 16 v Portorožu

EKVIDISTANCA ALI POSEBNE OKOLIŠČINE

Društvo za pomorsko pravo Slovenije je v prostorih portoroške Fakultete za pomorstvo dne 26. septembra letos pripravilo odlično predavanje mag. Mitje Grbca z naslovom Razmejitev morske meje med Republiko Slovenijo in Hrvaško v Piranskem zalivu. Gre za magistrsko nalogo, ki jo je predavatelj opravil na International Maritime Institute na Malti.

Predavanja se je udeležilo okrog štirideset udeležencev, med njimi pa je bil tudi ugledni hrvaški profesor mednarodnega pomorskega prava dr. Hrvoje Kačić, kar je predavanju dalo še dodatno zanimivost in predvsem aktualnost. Predavanje in razpravo je vodil predsednik društva dr. Marko Pavliha.

V prvem delu predavanja je Mitja Grbec predstavil pravne vire, ki urejajo problematiko določitve pomorskih meja. Temeljni vir je predvsem Konvencija o pomorskem pravu iz leta 1982, ki določa dva načina razmejitev meje med dvema sosednjima državama. Gre dejansko za pravila, povzeta iz običajev in prakse mednarodnega prava, kakor tudi iz Genovske konvencije o teritorialnem morju iz leta 1958. Prvi način razmejitev je torej načelo ekvidistnce, to je enake razdalje od točke na kopnem. Drugi kriterij pa je, če obstajajo posebne okoliščine, ki zahtevajo drugačno razmejitev od načela enake razdalje. Te so lahko na primer geografske značilnosti (npr. posamezni otoki), oziroma geomorfološke. Mogoče okoliščine so na primer tudi zgodovinski razlogi.

Dodatni vir mednarodnega prava so seveda odločitve mednarodnega sodnega tribunala, mednarodne arbitraže, pa tudi razna svetovalna mnenja, ki jih v posameznih spornih zadevah dajejo avtoritetne osebnosti, navadno strokovnjaki s pravnege področja.

Te odločbe vsebujejo vrsto stališč o tem, kdaj in v katerih primerih nastopijo posebne okoliščine.

Predavatelj je predstavil kar nekaj primerov posebnih okoliščin, ki so ali bi lahko bile koristne tudi v sporu med Slovenijo in Hrvaško. Seveda se (modro) ni neposredno opredelil o tem, katera država bi imela več argumentov v morebitnem sporu pred mednarodnim sodiščem ali podobno institucijo.

Dejstvo je pač, da imata tako Slovenija kot Hrvaška vsaka zase utemeljene argumente. Vendar bi se lahko zgodilo, da v morebitnem odločanju tretje osebe, nobena stran ne bi bila zadovoljna. Pa tudi, da bi bila odločitev za vsako stran precej drugačna od pričakovane oziroma zaželeno. Tako se Hrvaška sklicuje na načelo enake razdalje, ker v Piranskem

zalivu dejansko ni nobenih geografskih ovir (otok ali razčlenjena obala), kar bi zahtevalo drugačno razmejitev. Slovenija pa se sklicuje na zgodovinsko dejstvo, to je, da je bil Piranski zaliv pač vedno piranski, pod oblastjo piranske občine, pa tudi, da je slovenska policija v časovno dolgem obdobju vedno izvajala neposredno in dejansko oblast nad Piranskim zalivom.

Tako se je seveda na koncu postavilo vprašanje o načinu razreševanja sporov med državama. Po konvenciji iz leta 1982 je namreč - če to zahteva druga država - obvezno sodelovanje prve države v sodnem postopku. Po konvenciji iz leta 1958 je bilo sodelovanje držav pred mednarodnim sodiščem ali arbitražo prostovoljno, torej zgolj po volji države. Ta okoliščina je toliko bolj zanimiva, ker se Hrvaška očitno ogreva za rešitev spora pred mednarodnim sodiščem, medtem ko Slovenija - vsaj po izjavah predsednika vlade dr. Janeza Drnovška - šteje zadevo bolj ali manj kot

zaključeno.

Po predavanju so se zvrstila številna vprašanja prisotne publike. V pretežni meri so bila prežeta s patriotskimi čustvi, za katera bi bil najbrž primernejši naslovnik kateri od članov slovenske vlade, (ali vsaj pogajalske skupine), nikakor pa ne mladi diplomat.

Marko Zorman

Prijateljstvo, ki se je spletlo med drugo svetovno vojno, nadaljujejo mladi...

Da je občina Piran pobratena z norveškim mestom Bjugen, je znano večini prebivalcev piranske občine. Da sežejo korenine tega prijateljstva daleč nazaj - vse do druge svetovne vojne - ko so nemški okupatorji Slovence in druge pripadnike južno slovanskih narodov internirali v taboriščih na oddaljeni Norveški, je nekoliko manj znano. Norvežani, ki sicer slovijo, da so zaprte, nezaupljive narave, so tem jetnikom na vse mogoče načine pomagali. Tudi gospodu Petkoviču, ki je bil glavni pobudnik pobratenja Pirana in Bjugna.

Vezi med daljnim Bjugnom in nami so se torej tkale že dolgo in so zdaj že vidne. Kar je na svoji koži lahko občutila tudi skupina dijakin in dijakov Gimnazije Piran ter njihovih profesorjev, ki so jih pred nedavnim - od 6. do 13. oktobra - gostili norveški prijatelji. Daniela, Jana, Kira, Aljoša, Miha in Simon so se z Bjugno vrnili navdušeni nad tamkajšnjimi ljudmi (bivali so pri družinah svojih norveških vrstnikov), njihovo gostoljubnostjo in prijaznostjo, pa seveda nad severno pokrajino. To navdušenje so mladi

Z novimi norveškimi prijatelji...

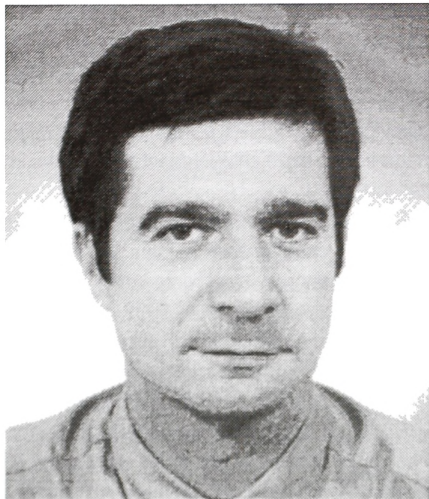
gimnazijci prenesli tudi na nas, ki smo bili na predstavitvi njihovega popotovanja na Norveško. Že zdaj se veselijo snidenja s svojimi novimi prijatelji iz Bjugna, ki jim bodo obisk vrnili prihodnjo pomlad, predvidoma v maju ali juniju. Medtem pa bodo med Piranom in Bjugnom po pošti in najbrž še bolj po internetu romala pisemca, ki bodo vezi še bolj utrdila.

Da ne pozabimo: obisk prijateljev v Bjugnu je finančno omogočila Občina Piran!

L.S.Z.

VSI SE BOMO MORALI OBNAŠATI BOLJ EKOLOŠKO

Oktobrski računi za odvoz komunalnih odpadkov so v naši občini - še najbolj pa v piranskem mestnem jedru - razburili ljudi. "Vsaka cena, ki se dolgo ne dviga, potem pa zraste malo bolj, vzbudi vik in krik," je reakcijo občanov komentiral Robert Časar, direktor piranskega javnega podjetja Okolje.

Direktor komunalnega podjetja Okolje Piran, g. Robert Časar.

Slovenska država dejansko že desetletje ni dovoljevala rasti cen na področju komunale. Zdajšnje odmrznitev pa pogojuje s posodobitvijo celotnega sistema zbiranja odpadkov. Da je torej država dovolila dvig cen komunalnih storitev, se je moralo komunalno podjetje Okolje Piran zavezati, da bo v naši občini izboljšalo standard odvažanja, zbiranja in ravnanja z odpadki. Novosti pri ravnanju s smetmi (od cene dalje) imajo podlago v Odluku o ravnanju z odpadki, ki ga je sprejel svet Občine Piran in velja od letošnjega maja.

In prav v majskem Portorožanu (št. 5) smo objavili daljši članek o spremembah, ki jih uvaja novi občinski odlok. Po tistem smo zaslutili tudi burno reakcijo prebivalstva, saj smo zato članek naslovili Ločeno zbiranje odpadkov: Revolucija za občane, Občino in Okolje. Dejansko se nam po nedavnih reakcijah - od županije, predsednika nadzornega sveta Okolja navzdol - zdi, da se nihče ni zavedal, v kolikšni meri je (in še bo) odlok posegel v navade ljudi in jih udaril po denarnici! Na to zadnje pa smo vsi najbolj občutljivi! "Ves ta novi sistem ravnanja z odpadki se bo uvajal postopoma, z obilico osveščanja in obveščanja prebivalstva...", smo takrat zapisali v našem članku. A prav tega ni bilo: obveščanja. To je popolnoma zatajilo. Če hočemo, da se odlok uveljavi - kar pa pomeni bolj urejeno, čisto, človeku prijazno okolje, kar je cilj odloka - potem je treba ljudi prepričati, da se po njem ravna. Pri Okolju pa

so se šele zdaj, ko so računi z višjimi cenami spravili ljudi v bes, zbudili in začeli ljudem pošiljati obvestila.

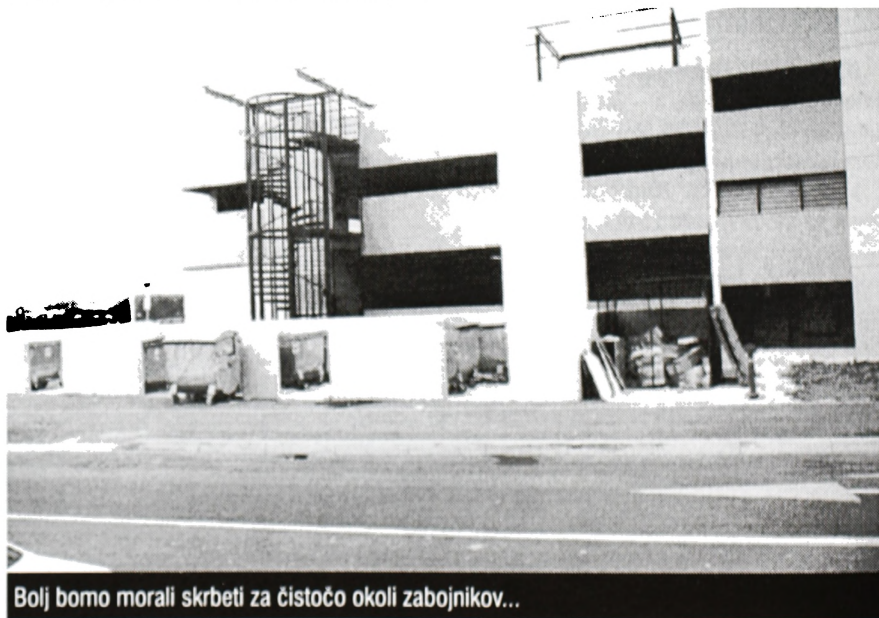
Cene odvažanja smeti so se v naši občini od lanskega oktobra povprečno dvignile za 57 odstotkov, za nekatera gospodinjstva pa znatno več. Vzrok za takšno neskladje je spremenjen način obračunavanja! Če se je po starem obračunavalo po površini stanovanja oziroma poslovnega prostora (na kvadratni meter), se je z novim odlokem uvedlo obračunavanje po prostornini. Osnovno merilo je standardni 120 litrski smetnjak, ki ga praznijo 2-krat na teden. Nov odlok bi naj torej ljudi vzpodbujal k racionalnejšemu obnašanju: manj ko bodo imeli smeti, manjši bo račun za njihov odvoz. To se sicer lepo sliši, toda če je predpisan najmanj 120 litrski smetnjak in obvezno dvakrat tedensko odvažanje, potem to ljudi preveč ne stimulira, da bi imeli manj smeti! No, prav zaradi spremenjenega tarifnega sistema so sedanjí računi težje primerljivi s starimi. Pri Okolju so povedali, da so po novem sistemu obračunavanja izdali 7000 računov, na katere se je pritožilo okoli deset odstotkov prejemnikov. "Po naši oceni je bilo 200 reklamacij upravičenih. Trije odstotki od vseh izdanih računov pa ne predstavljajo bistvene napake. Seveda pa sprejemamo vse pritožbe in jih sproti rešujemo," je povedal direktor Okolja, kjer so se kar precej dolgo pripravljali na uvedbo novega odloka. Lahko se pohvalijo, da so eni redkih v Sloveniji, ki

imajo tako rekoč popoln kataster odjemnih mest v občini. "Imamo popisane vse uporabnike: od površine njihovih stanovanj in poslovnih prostorov, vrste posod za smeti, števila članov gospodinjstva...", pravi Časar.

Novi odlok pa obvezuje Okolje k še drugim ukrepom, ki bodo prispevali k boljšemu varovanju okolja. Tako nameravajo naslednje leto uvesti tako imenovane ekološke otoke - v vsej občini jih je predvidenih 180 -, kjer bi potekalo ločeno zbiranje koristnih odpadkov, primernih za recikliranje (papir, steklo...) Že zdaj pa so uvedli mesečno zbiranje kosovnih odpadkov. Za piransko mestno jedro, kjer je odvažanje smeti zaradi starega načina gradnje najtežje, pa se obeta še ena novost: zbiranje odpadkov v plastičnih vrečkah. Od sistema zbiranja v zabojnikih k zbiranju v vrečkah bodo prešli postopoma. Poskusno bodo z vrečkami začeli januarja prihodnje leto, vendar le v delu mesta (od Punte do Tartinijevega trga). V stanovanjskih stolpičih in trgovsko poslovnih zgradbah pa se morajo zdaj upravitelji potruditi in ugotoviti, kdo za sabo pusti več smeti in mu več zaračunati.

In končno bomo morali bolj skrbno in varčno z odpadki ravnati mi vsi: odbirali bomo odpadke, zlagali embalažo, da je zasedla čim manj prostora, prali svoje zabojnike, pazili na čistočo okoli smetnjakov... Skratka: vsi se bomo (morali) obnašati bolj ekološko!

Livija Sikur Zorman

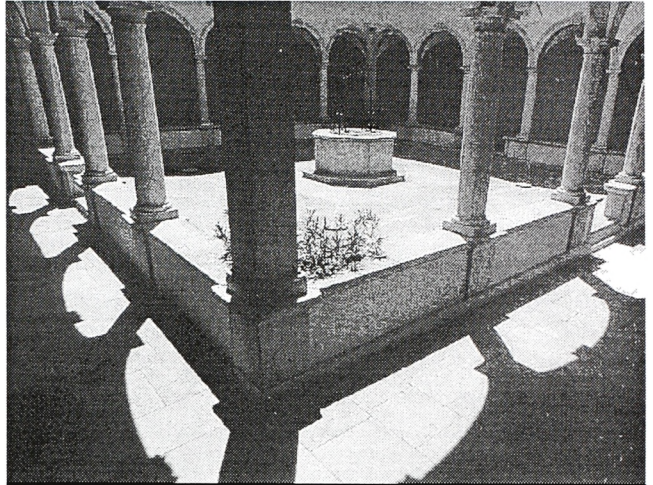
Bolj bomo morali skrbeti za čistočo okoli zabojnikov...

Oktohrske prireditve ob 700-letnici piranskega minoritskega samostana MEDNARODNI SIMPOZIJ, ZBORNIK RAZPRAV IN RAZSTAVA

Samostan sv. Frančiška Asiškega v Piranu je ob jubilejni obletnici prizorišče številnih prireditev. Tako je od 11. do 13. oktobra v njem potekal tudi mednarodni simpozij o znamenitem naravoslovcu, minoritskem patru Piju. Ob tej priložnosti so izdali tudi zbornik razprav in pripravili razstavo, s čimer zaokrožujejo bogat letošnji jubilejni koledar prireditev piranskih minoritov.

Mednarodni simpozij, na katerem so se zbrali poleg slovenskih tudi nekateri hrvaški in italijanski minoriti ter strokovnjaki kulturno-zgodovinskih in drugih ved, so s pozdravnimi nagovori svečano odpri p. Janez Šamperl, p. Marjan Vogrin in p. Slavko Stermšek, koprski škof msgr. Metod Piriš, goriški škof v pokoju msgr. Vitale Bomarco, zgodovinar prof.dr. France M. Dolinar, piranska županja Vojka Štular in Silvester Gabršček iz uprave za kulturno dediščino R Slovenije. Na pročelju piranske samostanske cerkve sv. Frančiška je vzdana kamnita plošča z letnico 1301. Teden dni piranski župan Matteo (Maffeo?) Manolesso je takrat sam postavil temeljni kamen za samostan, ki je tekom stoletij doživel vzpone in padce. Po sedmih stoletjih oziroma recent-

boгато ilustriran jubilejni zbornik, ki v dvajsetih razpravah izčrpno razgrinja bogato kulturnozgodovinsko preteklost piranskega minoritskega samostana. Del neprecenljive kulturne dediščine pa je na ogled v samostanski pinakoteki, kjer je poleg likovnih del postavljena razstava del oziroma zbirk herbarijev patra Pija Titiusa (1801-1884), po rodu Madžara, ki je

Baročni križni hodnik minoritskega samostana v Piranu iz 1. polovice 18. stoletja (vse fotografije so iz zbornika Sedem stoletij minoritskega samostana Sv. Frančiška Asiškega v Piranu).

Notranjost cerkve Sv. Frančiška.

nih uspešnih prenovitvenih, restavratorskih in denacionalizacijskih postopkih samostanski prostori ponovno pridobivajo svoj nekdanji sijaj. Poleg tega velja omeniti, da sta od enajstih minoritskih samostanov v Istri rojstvo novega tisočletja ugledala samo dva - piranski in puljski. Po ohranjenih virih so iz samostanskih vrst izšli številni misijonarji, izobraženci in sveti možje. Piranski minoriti so si priljubljenost med meščani pridobili z nesebično pripravljenostjo za pomoč vsem, ki so jo potrebovali. O njihovem ugledu pričča tudi dejstvo, da se v osrčju samostanske cerkve nahaja grobnica znamenite družine Tartini, v kateri počivajo skoraj vsi bližji sorodniki velikega violinskega mojstra G. Tartinija. V času mednarodnega simpozija je izšel zajeten,

v 19. stoletju živel v Piranu, zbiral alge ter druge morske živali in jih nesebično pošiljal šolam ter drugim znanstvenim inštitutom po takratni avstroogrski monarhiji. Glavna in zaključna slovesnost ob 700-letnici praznovanja ustanovitve samostana pa je bila 27. oktobra 2001 ob 17. uri v samostanski cerkvi sv. Frančiška. Slovesno mašo je vodil škof ordinarij msgr.mag. Metod Piriš ob somaševanju generalnega ministra, drugih

Baročni portal, ki vodi v križni hodnik, datiran 1694 I.

škofov iz Slovenije in zamejstva ter provincionalov.

Slavko Gaberc

ŽALOSTNA ODA PIRANU

*Skeleča magija Pirana,
noben ljubezenski vzdibljaj,
te ne zamudi B.I.*

*Piran, mesto psihopatov
in mediokritetov, mesto,
kjer vsaka luč ugasne še preden se prižge*

*O, Piran, mesto smrdljivih ulic
in izgubljenih narkomanov,
ki z vampirskimi usti
iščejo naslednji obrok,*

*Piran mesto otopelih ljudi,
ki so nekje na poti porabili
vso svetlobo odpuščanja in ljubezni,*

*Piran mesto ezoterične lepote
in energijskih točk, ki jih nihče ne obiše*

*O, Piran z enim samim vhodom in z izhodom
na cerkvi, kjer lahko poletiš v nebesa,
ali na kamen globoko spodaj*

*O, Piran, stotinka, tisočinka Benetk,
boš ostal v mojem spominu kot
globoka rana, polna soli*

*O, Piran, kjer prva generacija prišlekov z juga,
ne zna dobro slovensko in
venomer volti levico, strah jih je, da bi nekdo opazil,
da se niso prilagodili novi deželi na sončni strani Alp*

*O, Piran, mesto, kjer še muba težko parkira
po dolgem poletu, kjer je norost normalen
način izražanja človeških potreb,*

*O, Piran, mesto, kjer so v zadnjih dvajsetih letih
zapravili tri parkirne biše, pa ni zato nihče odgovarjal*

*O, Piran, čutilim usako tvojo brazgotino,
zato me tvoj neustvarjalen vsakdan tako boli,*

*O, Piran zmanjkalo mi je moči,
da bi te lahko še naprej
brezpogojno ljubil*

Igor Bizjan

Bitka pri Lepantu in Istra

V Tartinijevi hiši v Piranu je 6. oktobra potekal simpozij ob 430-letnici bitke pri Lepantu, ki sta ga pripravila italijanska skupnost in novo zgodovinsko-geografsko društvo iz Pirana, vodil pa ga je študent zgodovine na tržaški univerzi, doma iz Strunjana, Kristjan Knez.

V tej davni pomorski bitki pri Lepantu je mornarica več evropskih držav premagala mornarico otomanskega cesarstva. Odtlej so Turki prodirali v Evropo le še po kopnem. To je bila zadnja pomorska bitka na galejah. Pod beneško zastavo so se borili tudi Istrani. Tudi Pirančani. Bitko so literarno obdelali številni književniki, med njimi Torquato Tasso in William Shakespeare. Zgodovinarji, ki so sodelovali na simpoziju, so obdelali tedanji čas: profesor z videmske univerze Fulvio Salimbeni je opisal Evropo v času bitke, Darko Darovec s koprškega znanstveno raziskovalnega središča je predstavil organizacijo vojske v Istri, Antonio Miculian iz Trsta je govoril o turških vpadih in beneških utrdbah, Denis Visintin o gospodarstvu tedanje Istre, Kristjan Knez o vojaškem prispevku Istre, Salvador Žitko iz koprškega Pokrajinskega muzeja o Justininem stebru v Kopru, spomin na lepantsko bitko.

N.K.

Plesno društvo Piran

Vabimo vse ljubitelje plesa na ustanovni zbor društva, ki bo v sredo 7. novembra ob 20.00 v sejni dvorani KS Piran (Levstikova ulica 7, Piran).

Poslanstvo društva je:

- organizacija plesnih tečajev za odrasle, mladino in otroke, (standardni in latinskoameriški plesi)
- organizacija plesnih večerov,
- organizacija plesnih predstav, itd.

Podrobnejši program delovanja društva bo predstavljen na ustanovnem zboru.

Za pripravljalni odbor
Marjan Maslo

Vabljeni v Epi

Ob letošnjem občinskem prazniku je bil tudi uradno odprt Mladinski epicenter Piran, v katerem so se sicer dejavnosti začele odvijati že prek poletja. Z "Epijem", kot se bo ljubkovalno imenoval, je piranska mladina dobila prostor za kakovostno preživljanje prostega časa in številne oblike neformalnega izobraževanja, ki bodo obogatile življenje naše mladine.

Občina Piran je bila zelo radodarna, saj je mladini namenila izredne prostorske pogoje za razvoj mladinskih struktur. Epi je namreč svoj dom dobil v prostorih nekdanjega Pionirskega doma, ki so ga v šestdesetih letih piranski mladini poklonili borci, za kar jim je seveda tudi današnja mladina hvaležna. Po dolgem premoru, ko so se v prostorih odvijale le maloštevilne dejavnosti, so prostori na Rozmanovi ulici ponovno namenjeni mladini. Štiri nadstropja z dvema traktoma bodo nudila prostor številnim dejavnostim, namenjenih mladim. Osrednji prostor Epija je dnevna soba, kamor bo mladina lahko zahajala igrat karte, gledat televizijo, klepetat, prebirati knjige, v bližnji prihodnosti pa tudi surfat po internetu. V dnevno sobo je vabljen mladina, ki se sedaj zbira pa ulicah in trgih, saj se nima kam dati. Koordinatorji mladinskih dejavnosti so se v dogovoru z občino odločili, da dnevno sobo posvetijo in poimenujejo po prijatelju Aleksandru Poropatu, ki je bil gonilna sila mladinskih dejavnosti v

naši občini in ki nas je letošnje poletje prerano zapustil. Luknjo, ki je nastala z njegovo smrtjo, smo skušali zapolniti vsaj s posvetitvijo osrednjega prostora mladinskega centra Aleksu z upanjem, da bo piranska mladina v prihodnjih letih dobila nove zagnane aktiviste, ki bodo svoj prosti čas posvetili delu za druge, kot je to vsa ta leta počel on.

Ob uradnem odprtju mladinskega centra, ki je sicer potekalo delovno, saj se v Epiju še vedno pleska in ureja, je na Tartinijevem trgu potekala dobrodelna tombola. Izkupiček bo namenjen dejavnostim v mladinskem centru. Podobne dobrodelne prireditve pa bodo tudi v prihodnje. Tombola je ob letošnjem občinskem prazniku prispevala k živosti praznovanja, ki iz leta v leto raste. Nedvomno je letošnji praznik občanom in občankam ponudil številne nove priložnosti za zabavo, kar je očiten znak, da mestno jedro Pirana še zdaleč ni mrtvo, kot trdijo nekateri, temveč le spi in ga je potrebno predramiti. Mladinski epicenter bo zagotovo prispeval k prebujanju

Pirana, saj že samo ime kaže na strategijo mladinskih organizacij. Dejavnosti namenjene mladini - in seveda ne le njej - se bodo namreč iz Epija širile po vsem mestu in občini. Cilj programske koordinacije mladinskega centra je aktiviranje mladine, ki je v slogu zadnjih generacij precej uspravna in navajena mrtvila zadnjih let. Gotovo je živeti le s trudom tistih, ki bomo v centru ponujali dejavnosti, temveč morajo življenje v center in seveda v mesto vdihniti mladi. Brez njihovega aktivnega prispevka namreč ne more zaživeti, zato so dejavnosti, ki se bodo začele odvijati v Epiju (tečajji, predavanja, delavnice, prostovoljno delo,...), le izhodiščna ponudba. Mladina mora izraziti svoje želje in potrebe, saj bo le tako mladinski center ponujal tisto, česar si mladi želijo. Zato ste vsi, ki ste se naveličali posedanja po trgih, da obiščete Epij, ki je odprt vsak dan od 14.00 do 21.00.

Sebastjan Jeretič

Ustvarjalno druženje za otroke in starše

Društvo prijateljev mladine Piran vabi osnovnošolce v svoj Pravljlični pristan, ki domuje v II. nadstropju Mladinskega Epicentra na Rozmanovi 7 v Piranu.

Pristanova dnevna soba je odprta za vse, ki jim ulica ni več dovolj in bi želeli svoj čas bolj prijazno izkoristiti: lahko se vključijo v kreativne delavnice, različne počitniške aktivnosti in še marsikaj...

Društvo pa je odprto tudi staršem, ki bi v Pristanovi igralnici želeli pripraviti praznovanje rojstnega dne ali jih veseli delo z otroki in bi želeli postati prostovoljci...

Oglasite se lahko vsak dan od 14. do 17., ob sobotah od 9. do 12. ure! Informacije na GSM: 031/381-765.

* V Piranu na Rozmanovi 7 torej oživilja, oziroma je že oživel, dolgo pričakovani mladinski center ali mladinski evropski projektni informacijski center Piran, na kratko EPI center. Skratka EPICENTER. Namenjen je vsem mladim, ki bi radi zase naredili nekaj več in tako prispevali k aktivnejšemu preživljanju prostega časa, se dodatno učili in izobraževali. Ponuja: druženje (tudi ob kavici), info center, predavanja, delavnice in še veliko drugega. Pridite in odkrijte, kaj! Kontaktni osebi sta: Sebastjan Jeretič (tel.: 041/844-528) in Mojca Dolšak (031/381-765).

Leto prostovoljcev

Območno združenje Rdečega križa Piran s sodelovanjem piranske Občine pripravlja osrednjo prireditev, ki bo posvečena mednarodnem letu prostovoljcev in bo predvidoma v začetku meseca decembra. V avli prireditvenega prostora se bodo lahko predstavile organizacije, društva, zavodi, v katerih delujejo prostovoljci.

ŠTUDENTSKI SERVIS
ŠTUDENTEK
Servis z nasmehom
Zavod za posredovanje del
študentom in dijakom

Edini servis na Obali, ki VES zaslužek namenja občutljivim dejavnostim.

- Ob vsaki dvignjeni napotnici - presenečenje!
- Subvencioniranje mesečne kino karte!
- Naročilo napotnic osebno, po telefonu, e-mail!
- Nov popustnik, in še in še...!

Piran, Župančičeva 14/III, tel 05/6710020, fax 05/6710021
E-mail: servis@ksop-cscp.si

KAR JE DOVOLJENO JUPITRU, NI DOVOLJENO VOLU

V letošnji poletni številki (št. 7/8) je Portorožan med drugim objavil fotoreportažo pod naslovom *Lepo je v naših krajih - v sliki in besedi*, katero je pripravil naš sodelavec, Pirančan Ivan Zupančič-Župa. Med drugimi je v prispevku nekaj fotografij avtomobilov, last Občine Piran (redarski terenski avto in kombi ter županjina limuzina), ki niso parkirani po predpisih (npr. županjin avto na prehodu za pešce v Portorožu pri obnovljenem gostinskem objektu Meduza, ipd...). Avtor članka je pod fotografije pripisal, da bi vsaj predstavniki ljudske oblasti (pa kdorkoli že je takrat uporabljal županjin avto) morali spoštovati predpise in da se res ne spodobi, da jih prav županjin avto tako prepotentno krši. Enako velja za vozila občinskih komunalnih redarjev in inšpektorjev, ki so postavljeni prav zato, da za enake prekrške druge kaznujejo!

Po izidu omenjene številke Portorožana je v uredništvo poklical vodja Urada za komunalni nadzor gospod **Andrej Furlan**, ki se je hudoval nad člankom, posebej nad "spornimi" fotografijami vozil iz občinskega voznega parka, češ da "so provokacija" in da česa takega v Portorožanu že ne bi smeli objaviti. Zagotavljal je, da županjin avto takrat pač ni vozila županja, ampak njen človek za stike z javnostjo in če je že tam parkiral, so mu to narekemale neizogibne okoliščine, ipd. Enako se je menda dogajalo komunalnim redarjem, ki so svoje vozilo le za hipec pustili na prehodu za pešce, etc...

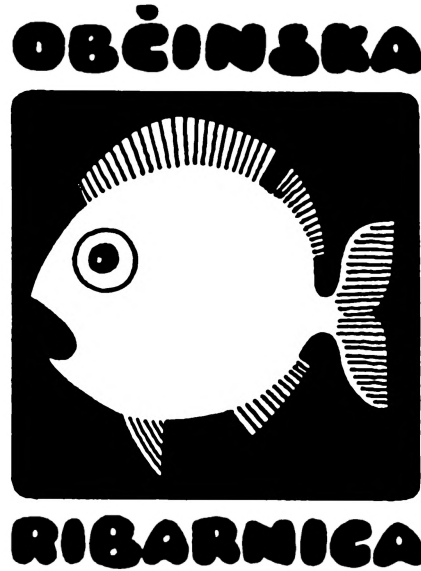
Z drugimi besedami je g. Furlan hotel povedati, če prevedemo v stari latinski rek, da to "kar je dovoljeno Jupitru, ni dovoljeno volu".

Torej: prometni predpisi pri parkiranju veljajo za navadne občane oziroma običajne smrtnike, nikakor pa ne za županjin avto in vozila njene kamarile. Ta pa lahko parkira kjerkoli, tudi na prehodu za pešce, če nuja tako zahteva. Gospodu Furlanu je bilo predlagano, naj o tem, zakaj lahko županjino in vozila redarjev parkirajo na primer na prehodu za pešce napiše pojasnilo za objavo, a nad ponudbo ni bil niti najmanj navdušen, zato pač ni odgovoril - nič. Najbrž že ve zakaj! In tu bi se najbrž vsa stvar zaključila, če...

Če me dva ali tri tedne po izidu Portorožana ne bi doletel naslednji dogodek.

V popoldanskih urah sem se po opravih odpeljal v Piran in nato iz Pirana proti Luciji, točneje proti TPC-ju, kjer sem blizu Blue bara, ob štiripasovnici tudi parkiral svoj avto. V

omenjenem baru sem se namenil odžejati (bilo je pač poletje, vročina in podobno). Ravno sem se namestil v bambusov stol, ko pridrvi za mano avto občinske komunalne redarske službe. Iz njega izstopi redar piranskega občinskega komunalnega urada in začne mrzlično fotografirati moj avto - iz treh

ali štirih možnih zornih kotov - nato za brisalce suvereno vtakne obvestilo o prekršku, sede v avtomobil ter oddrvi - v smeri Pirana. V prvem hipu človek kar občuduje agilnost in deloholičnost piranskih redarjev (še posebej v poletni vročini). V redu: pred zakonom smo vsi enaki. Ni več volov in Jupitrov. Amerikanci bi temu rekli "rule of law" - vladavina prava. A je tu še neki ampak. Poleg mojega avta, na

"moji" strani štiripasovnice in tudi na drugi strani je bilo parkiranih še kopa avtomobilov, ki bi bili lahko deležni kakšnega listka ali slikovne ilustracije nepravilnega parkiranja. Človek bi si naivno zadevo razložil, da je bilo to prav mogoče tista ura, ko redar dela red na svojem križišču - recimo pol ure - "ščisti" štiripasovnico in gre na drugo točko. Ne, nič od tega. Čim je vrli redar poslikal moj avto, je takoj odvihral nazaj proti Piranu. Drugi - ni jih bilo malo - morebiti sporno parkirani avtomobili ga absolutno niso zanimali! In nato sem avgusta in septembra pričakoval plačilni nalog oziroma "pozdrav" z občine. Res je, da sem ga pričakoval po nekaj dneh, vendar, ker ga ni bilo skoraj dva meseca, sem potihem upal, da ga niti ne bojo ali pa, da imajo obilico dela in se bo zato zadeva malce zavlekla. Pa vendar - končno sem dobil plačilni nalog! In - ne boste verjeli - dobil sem ga prav na moj rojstni dan, 20. septembra! Čakalo me je obvestilo o priporočeni pošiljki. Človek prvi hip pomisli: kakšna voščilnica, telegram, dobre želje ali kaj podobnega, vendar ne. Plačilni nalog občinske inšpekcije - resda napisan in podpisan z datumom 30. avgust - s pozdravi za plačilo kazni.

Tukaj se seveda zgodba začasno konča, vendar se človek ne more upreti vtisu, kako se občinski inšpektorji, namesto, da bi se ukvarjali z urejanjem prometa, dejansko ukvarjajo z zastraševanjem in zasledovanjem občanov občine Piran in drugimi opravili, ki nimajo ničesar skupnega z njihovimi dolžnostmi in pooblastili (milo rečeno). Kdo ve, mogoče pa tako delajo v Indianapolisu!

Marko Zorman

Moja vas Zemlja

Če bi lahko celotno človeštvo skrčili na samo 100 prebivalcev in jo sestavili tako, da bi upoštevali vse značilnosti vseh narodov sveta, bi v njej živelo: 57 Azijcev, 21 Evropejcev, 14 Američanov (tako severnih kot južnih), 8 Afričanov, 52 žensk in 48 moških, 70 nebelcev in 30 belcev, 70 nekrstjanov in 30 kristjanov, 89 heteroseksualcev in 11 homoseksualcev. 6 oseb bi imelo v lasti 59% vsega svetovnega kapitala in vsi bi bili iz ZDA. 70 ljudi bi bilo nepismenih, 50 bi jih bilo podhranjenih, eden bi umiral, eden pa rojeval. Eden bi imel računalnik in samo eden univerzitetno diplomu.

Če gledamo Svet s te strani - kot majhno vas, v kateri se vsi poznamo - potem bi morali biti sposobni razumeti, sprejemati in biti sočutni.

Sreča je tudi to...

- Delaj, kot da ti denar sploh ni pomemben!
- Pleši, kot da te nihče ne gleda!
- Ljubi, kot da te nikoli nihče ni prizadel!
- Poj, kot da te nihče ne sliši!
- Živi, kot da je na Zemlji Raj!

SOSED SOSEDU - RDEČI KRIŽ

Narediti je treba kaj prijaznega za sokrajane zdaj, v oktobru, ko v občini Piran praznujemo občinski praznik", so sklenili v krajevnem odboru Rdečega križa v Portorožu. In najbolj starejše razveseli, če jih kdo obišeče in poklepeta z njimi. Članice odbora se morajo žal same po svoji presoji odločiti, koga bodo obiskale. Kljub pozivu Portorožanom naj predlagajo, koga bi lahko Rdeči križ obiskal, ni bilo odziva. Rdeči križ vas ponovno prosi za predloge: lahko jih vržete v poštni nabiralnik z napisom RDEČI KRIŽ, ki se nahaja ob vhodu v Krajevno skupnost, Obala 16 v Portorožu.

Na sestanku so se sprva dogovorile, da tokrat obišejo starejše moške sokrajane, a so prostovoljke potlej to namero malce spremenile.

Gospa **Em** in **Oskar Bratuž** sta tistega dne, ko so ju obiskale portoroške prostovoljke, imela opravke okoli hiše, ki jo krasijo bujno cvetje. Prijazno sta si vzela čas in prisledla, "saj vse počaka", sta sklenila. Gospod Oskar je pred nekaj leti doživel hudo življenjsko preizkušnjo, ko je zaradi zdravstvenih razlogov moral pristati na amputacijo ene in potlej še druge noge. Pogovor z Oskarjem Bratužem da človeku bogato spoznanje, da je življenje eno in edino in da je vredno sprejeti dejstva kakršna so in živeti dalje. Oba z ženo Emo si dajeta vsak dan veliko dela okoli rož, vrta, hiše. Dela jima res nikoli ne zmanjka, sta pa vselej tudi vesela obiskov.

Na tem posnetku boste mnogi prepoznali velikana likovne umetnosti, slikarja **Viktorja Birso**. V svojem domu na Bernardinu, kjer živi s hčerjo Auroro, preživlja spokojne jesenske dni. Stene njegovega doma prekrivajo njegove prelepe umetnine. Slikar je - bolj kot kdorkoli prej - ovekovečil slovenski kras, nato pa še naše istrske kraje. Obiska sta se oba razveselila. Zahvalila sta se in pozdravljata vse bralce PORTOROŽANA.

V zadnjem času in še nekaj časa ne boste po Portorožu srečevali mnogim znanega krajanca, gospoda **Josipa Buležana - Lalo**, ker

se je začasno preselil v Izolo, v dom starejših občanov. Obljubila pa, da se bo domov vrnil, kajti - kot pravi sam "kot ležim tu, lahko ležim tudi doma!" Naš Lala pa tudi pravi: "Proti naravi ne moreš nič: ona daje in ona tudi jemlje ..." Oporekati mu ne moremo; gospodu Josipu pa želimo skorajšnje snidenje v Portorožu.

Naš sokrajan, gospod **Marušič** ne pozabi povedati, da je doma iz Marušičev, iz Istre. Vdovec je že pet let in ima tri hčere. Dve živita

pod isto streho, tretja pa ga pogosto obišeče, tako da ni preveč osamljen. Z zdravjem je kar v redu, a vseeno zmeraj kaj ponagaja. Zda čaka na operacijo očesne mreže: sicer pa se ne pritožuje, le da bi še naprej bilo tako!

Obiske pri starejših Portorožanih so pros-

tovoljke zaokrožile pri gospe in gospodu **Crnica** na Cvetni poti. Mnogi poznate gospoda **Anteja**, le malokomu pa je najbrž znano, da je bila njegova soproga prva medicinska sestra v bolnici Franja. Razveselila sta se obiska in obiskovalke prav svečano dočakala. Z njima se je fotografirala tudi predsednica krajevnega odbora Rdečega križa Portorož, gospa **Milojka dr. Kopilovič-Pavletič** (na sredini).

Portoroške volonterke so želele obiskati tudi gospoda **Lojzeta Lesjaka**, pa ga takrat ni bilo v Portorožu. Zvedele so, da prihaja pogosto v Portorož na dopust, sicer živi v Ljubljani. No, pa mu po tej poti voščijo vse najlepše in obilo trdnega zdravja, saj vedo, da bere Portorožana.

Članice portoroškega Rdečega križa: **Soka Gregorovič**, **Dragica Mekiš** in **Milojka dr. Kopilovič-Pavletič**, ki so s svojimi obiski presenetile in razveselile svoje sokrajane, pravijo, da so z njimi tudi same preživele dva nepozabna popoldneva. Ljudem, še posebej tistim, ki se jim je življenje prevesilo v jesensko obdobje, še največ pomeni obisk in prijazna beseda, zato toplo priporočajo svojim krajanom, naj se obiskujejo in naj bodo drug drugemu dobri sosede.

Zapisala: **Dragica Mekiš**

Trgovina

ALI BABA

Majda Miklavc sr

Obala 132 v Luciji
(nasproti diskonta M-Degro)
tel. 6774-062

Vas pričakuje z bogato izbiro domačih in eksotičnih izdelkov, primernih za darila ob vsaki priložnosti in za vsak okus. Na zalogi ima tudi oblačila iz Indije.

Prepričajte se!

OMV ISTRABENZ

BENCINSKI SERVIS Z MINI MARKETOM IN BAROM

v Portorožu, Fizine 17
je od 1. oktobra dalje
odprt **VSAK DAN**
med 6. in 22. uro.

Priporočajo se za obisk
in se zahvaljujejo za
zaupanje.

na Prešernovem nabrežju
v Piranu
Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v kateri se radi vračajo mnogi gostje. Slovi po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, raroge, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljčna vina.

Za obisk se priporočajo.

ELEKTROINŠTALACIJE

SERVISIRANJE, VZDRŽEVANJE IN
MONTAŽA ELEKTRO NAPRAV

KOZLOVIČ MAVRICIJ s.p.

DRAGONJA 52, 6333 SEČOVLJE

TEL.: 05/672-24-46, GSM 041 251 712

POROČILO O ELEKTROMAGNETNEM SEVANJU

V Portorožanu smo pogosto poročali o sodnem postopku za odstranitev srednjevalovnega oddajnika na Belem Križu, ki ga pred Okrožnim sodiščem v Kopru vodijo portoroška krajevna skupnost in krajsani Belega Križa.

Že v prejšnjih številkah Portorožana smo navajali dejstva, da ima Slovenija mnogo bolj ohlapne standarde, kot pa sosednje evropske države, n.pr. Italija. Slovenija, posebej pa še krajsani Belega Križa so v tem smislu žrtev neukosti, zaostalosti ter nedemokracije. Kajti, če bi veljali minimalni standardi demokracije in poštenosti, bi bil srednjevalovni oddajnik že zdavnaj odstranjen.

Zahrbtnost srednjevalovnega oddajanja je nevidnost tega valovanja. Oddajnik pač ni neko na oko vidno onesnaževanje, kot je denimo pri umazani industriji, ni nekaj kar bi slišali kot hrup, ali vohali kot smrad, kar pač človek zaznava kot nekaj neprijetnega v okolju. V našem primeru imamo opravka z nevidnim in zahrbtnim sovražnikom, ki deluje počasi in dolgoročno. To je verjetno tudi eden izmed razlogov, da se prebivalci na Belem Križu preprosto ne zmgajajo in nekaj naredijo zase in za svoje potomce. Kaj pomaga prebivalcem Belega Križa, če živijo v razkošnih hišah s čudovitim pogledom na morje, vozijo drage avtomobile, imajo urejen vrt, ko ostaja njihova družbena zavest na stopnji začetka 19. stoletja?

Slovenija seveda nosi davek majhnosti in s tem povezane omejenosti. Na žalost nimamo zdravnikov - raziskovalcev, ki bi lahko imeli razsvetljensko vlogo, kot kulturna elita v sodobni liberalni meščanski družbi. To je verjetno tudi davek komunističnega sistema, ki je sistematično uničeval meščansko inteligenco. Še tistih nekaj posameznikov, ki imajo dovolj znanja so na plačilnem seznamu velikih korporacij, kot so RTV Slovenija, MOBITEL in podobno.

Iz teh in podobnih razlogov objavljamo v nadaljevanju močno skrajšan povzetek raziskave o učinkih elektromagnetnega sevanja, ki so ga opravili v sosednji Italiji. Raziskava je dejansko v marsičem primerljiva s stanjem na Belem Križu, kot bo razvidno v nadaljevanju. V povzetku so mogoče tudi kakšne napake, posebej se pri povzemanju medicinskega izrazoslovja, zato prosimo za razumevanje. Predvsem pa nas je vodila težnja, da bi bil povzetek čim bolj poljuben in razumljiv čim širšemu krogu bralcev, pač glede na naravo medija.

Oddelek za medicino in znanost Univerze G. D. Annunzio v Italiji je, pod vodstvom P

Boscola, v obdobju 1997 do 1999 opravil raziskavo z naslovom **Učinki elektromagnetnih polj, ki nastajajo z oddajanjem radiotelevizijskih postaj na imunski sistem žensk.** Poročilo je bilo sestavljeno 9. oktobra 2000, dokončno sprejeto letos 1. marca 2001. Poročilo je mogoče prebrati na spletnih straneh.

Za to študijo so se v Italiji odločili zato, ker je že nekaj predhodnih študij pokazalo, da Elektromagnetna polja (v nadaljevanju: EMP) spreminjajo človeški genom in lahko pri človeku sprožijo maligne spremembe (švedski znanstvenik Theriault je n.pr. to dokazoval v svoji študiji Elektromagnetna polja in rak iz leta 1996). Povečano število rakastih obolenj je ugotavljal v svoji študiji tudi angleški znanstvenik Dolc-a in drugi (1997) z naslovom Pogostost raka v bližini radijskih in TV oddajnikov v Veliki Britaniji.)

Kar nekaj študij je pokazalo, da ima človeški imunski sistem obrambne mehanizme proti raku. Pri rakastih obolenjih gre prav za to, da imunski sistem ne more več vzpostavljati - ali pa zgolj zmanjšani meri - obrambnih mehanizmov, ki uničujejo rakasta obolenja.

vaš najboljši sosed, ki mu ob vsakem času lahko zaupate...

Namen raziskave je bil preizkusiti učinke EMP, ki so posledica oddajanja RTV postaji na imunski sistem populacije, ki živi v okolici oddajnikov.

Raziskava je zajela 19 žensk, povprečne starosti 35 let. Razlog za tak izbor je bil, da so se te ženske pretežno zadrževale doma (kot gospodinje) in so bile v povprečju več kot 12 ur izpostavljene sevanju in sicer v letu 1997 od 11 do 40V/m, v letu 1999 pa v povprečju od 10 do 25V/m. Izpostavljene ženske so živele na hribu San Silvestro, kjer sicer prebiva cca. 2000 prebivalcev, dva kilometra oddaljenem od Pescare. Izpostavljene ženske so bile v večini gospodinje, šest je bilo kadilk (manj kot 10 cigaret na dan), šest jih je bolehalo za občasno astmo in rinitisom. Primerjalna (kontrolna) skupina žensk (47), povprečne starosti 35 let, med njimi je bilo 14 kadilk, je živela na hribu Chieti in so bile izpostavljene sevanju, ki je bilo manjše od 1,8V/m. Oba kraja, kjer je potekala raziskava, sta oddaljena drug od drugega 15 km in se nahajata med Jadranskim morjem in Apeninskim gorovjem.

Opazovani skupini sta imeli podobne življenjske in kadilske navade. Individualne bolezni pa niso odstopale od povprečja. Raziskava je trajala, kot že rečeno, dve leti. Vzoredno je potekalo tudi laboratorijsko testiranje ("in vitro").

Raziskava je prinesla naslednje rezultate oziroma ugotovitve: ženske, izpostavljene EMP imajo manjšo ali zmanjšano odpornost imunskega sistema, ki jih avtorji z medicin-

skimi izrazi označujejo CD 16+ -CD 56+ in manjše citotoksičnost CD3+ - CD8+...; kot ženske, ki niso bile izpostavljene sevanju (kontrolna skupina). Končni zaključek študije je, da **visoko frekvenčna elektro-magnetna polja zmanjšujejo obrambne mehanizme** (citotoksično aktivnost) v periferni krvnem obtoku žensk, ne, da bi to telo lahko kakorkoli kompenziralo.

Navedena študija je za nas zanimiva predvsem zato, ker so po zadnjih meritvah prebivalci Belega Križa izpostavljeni precej močnejšemu elektromagnetnemu sevanju, kot pa gospodinje na hribu San Silvestru. Problem pa je v tem, da imajo sosedje v Italiji mnogo strožje predpise kot mi v Sloveniji.

V Italiji je po Pravilniku (člen 4), ki ga je sprejel Minister za okolje, v primerljivem frekvenčnem razponu, maksimalno dopustna moč sevanja, to je električna poljska jakost 6V/m in magnetna poljska jakosti 0,016A/m na prostoru, kjer se prebivalci zadržujejo najmanj 4 ure. Za primerjavo pa je v Sloveniji, po vladni "Uredbi o elektromagnetnem sevanju", v primerljivem frekvenčnem razponu, dopustna moč

sevanja, električna poljska jakost 126V/m in magnetna poljska jakost 0,4A/m, s tem, da za razliko od italijanskih predpisov časovna komponenta sploh ni omenjena.

Poseben problem postavljajo nove antene, ki jih nameščajo podjetja za mobilno telefonijo in so postavljene praktično po celi občini Piran. Moč sevanja teh anten je podobna sevanju RTV anten. Tako problem sevanja ni več samo problem prebivalcev Belega Križa, pač pa celotne občine Piran. Vsota sevanja se namreč povečuje. Kar tudi pomeni, da sploh ni tako jasno, da nam gre v življenju na bolje. Lahko je tudi obratno: da nam gre na slabše.

Povzel in priredil Marko Zorman

Tako so opravljali v oktobru meritve elektromagnetnega sevanja srednjevalovnega oddajnika na Belem Križu, ki jih je naročilo okrajno sodišče Koper (na sliki so meritve na Regentovi ulici, v ozadju antena).

4. mednarodni festival DNEVI ORGEL V ISTRI kot spodbuda za začetek obnove orgel v cerkvi sv. Jurija

Festival je posvečen orglam - kraljici instrumentov, orglam kot glasbilu in kulturnemu spomeniku, in orgelski glasbi. Splošni cilj festivala je pospešiti obnovo orgel in oživeti zanimanje za orgelsko glasbo. Konkretni cilj je obnoviti Nakičeve orgle v Piranu in Callidove orgle v Kopru. Septembra je potekal mednarodni festival dnevi orgel v Istri. Letos je bil že četrti.

Med festivalskimi dnevi je bilo osemnajst koncertov, blagoslovili so nove orgle, pripravili znanstveni simpozij, predstavili hrvaški prevod pravljice o orglah Julesa Verna, umetniško razstavo, modno revijo in nekaj družabnih dogodkov. Nastopili so glasbeniki iz osmih držav. Slovenski del festivala je bil pod okriljem portoroškega Avditorija. V Piranu je bil že tretji in je bil posvečen izdelovalcu orgel Petru Nakiću in njegovim naslednikom.

Petar Nakić, doma iz Dalmacije, je ustanovil beneško-dalmatinsko šolo izdelovanja orgel. Rodil se je 1694 v Buliću pri Šibeniku in umrl 1769 v Coneglianu. V njegovi delavnici so izdelali nad 350 orgel za naročnike od Dalmacije do pokrajine Marche. Edine na ozemlju Slovenije so v piranski cerkvi sv. Jurija. Po mnenju udeležencev je piranski simpozij pomemben prispevek k ohranjanju kulturne dediščine in bi moral dobiti večjo mednarodno razsežnost. Pomeni začetek poti k obnovi dragocenih Nakičevih orgel v piranski stolnici in Callidovih v koprski. Eden od pred-

organologe povabiti k izdelavi idejne rešitve in razpisati mednarodni javni natečaj za njihovo obnovo. Med finančnimi viri obnove bi lahko bili tudi evropski skladi. Tako meni gospod Grga.

Avditorij kot organizator koncertov pa pričakuje, da restavratski center, ki deluje v okviru slovenskega kulturnega ministrstva, restavriranje orgel uvrsti v svoj letni načrt. Direktor centra, dr. Korošec se s tem sicer strinja, vendar pričakuje na pobudo iz piranske občine...

Festival Dnevi orgel v Istri je del mreže Euro Mediterraneo Culture dei Mari in mreže Zgodovinske orgle v Evropi. Vključen je v projekt MUSICA SACRA IN EUROPA in v slovenski nacionalni kulturni program oživljanja kulturne podobe starih mestnih jeder, cerkva, gradov in muzejev in je tudi del projekta NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA IN TURIZEM 2001/2002, ki ga pod geslom UNESCO "Turizem - ohranitev svetovne dediščine za novo tisočletje" razvija Turistična

zveza Slovenije. Z letošnjim koncertom v Ricmanjih pri Trstu se je festival vključil v projekt ODPRTA MEJA. Gostovanje Roberta Velasca iz Trsta predstavlja povezavo s tržaškimi kulturnimi krogi, saj je Velasco umetniški vodja festivala Julius Kugy, ki spodbuja proces obnavljanja istrske kulturne dediščine in povezovanja na različnih ravneh (med istrskimi občinami, med občinsko oblastjo in župnijskimi uradi, študenti glasbenih akademij, z italijanski kulturnimi krogi, z zamejsko Slovenijo, s kulturnimi društvi na vasi in z uveljavljenimi organologi iz Slovenije in iz bližnjih držav).

Za naslednje leto načrtuje Avditorij, seveda ob finančni podpori vseh sodelujočih strani, koncerte v Piranu, Portorožu, Kopru, Izoli, Koprju, v Marezigah, Zgoniku in v Dolini pri Trstu. Načrtujejo privlačen program: ob organistu bodo nastopili tudi drugi glasbeniki in pevci, ki jih radi poslušajo mladi. Tema simpozija še ni določena. Morda bo lahko že predstavljen projekt obnove Nakičevih orgel v Piranu in Callidovih v Kopru. V sodelovanju z eno od inovativnejših turističnih agencij ali s katerim od hotelov bi lahko oblikovali turistični paket, v katerega bi bil vključen obisk koncertov in ogled naravnih in kulturnih znamenitosti Istre.

Leta 2004 se nam v Sloveniji obeta svetovno srečanje orglarjev na temo Beneške orgle. Glede na to da je v Istri veliko beneških orgel, bi srečanje lahko pripravili prav pri nas!

Nada Kozina

vateljev na simpoziju, organolog **Božidar Grga** iz Šibenika, je organizatorjem v Avditoriju po povratku domov čestital k dobri organizaciji tega srečanja, o Nakičevih orglah v Piranu pa meni, da so prekrasen primerek, ki pa na žalost umirajo. Po njegovem so piranske orgle v svetovnem merilu pomemben spomenik, zato bi glavnino stroškov njihove obnove morala prevzeti država. Predlaga še, da v občini Piran pripravimo projekt obnove orgel: najprej je treba orgle natančno popisati, nato znane

Knjižne čajanke

Mladinska knjiga je letošnji oktober s sodelovanjem osrednjih knjižnic v osmih slovenskih knjigarnah začela prirejati knjižne čajanke, na katere vabijo zlasti babice in dedke, a tudi vse druge, ki jih zanimajo najboljše in najlepše otroške knjige na slovenskem knjižnem trgu. Potekale bodo v vsem šolskem letu od oktobra do junija. V Koprju bo čajanko ob knjigah vodila ga. Tilka Jamnik.

Čajanke so priložnost za zbiranje ob novih otroških in mladinskih knjigah, vsak mesec ob drugih. Predstavitve bodo tematsko obarvane. Namen teh knjižnih čajank je, da bi z njimi dosegli starejše ljudi in prek njih otroke. Na čajankah bo mogoče otroške in mladinske knjige tudi kupiti po znižanih cenah. **Prva čajanka v Koprju bo 15. novembra v Domu knjige na Pristaniški 5 dopoldne ob 10. uri.**

MEDNARODNI SIMPOZIJ KIPARJEV JE OBELEŽIL SVOJO 40. OBLETNICO

V drugi polovici prejšnjega stoletja so se v Evropi in drugod po svetu pojavili številni kiparski simpoziji. Naša dežela je bila druga na svetu, ki je s simpozijem poimenovanim *Forma viva*, ustanovila prireditve mednarodnih razsežnosti. Zgledovala se je po podobnem srečanju, ki so ga leta 1959 organizirali v avstrijskem Sankt Margarethenu. Ključno vlogo sta pri ustanovitvi imela slovenska kiparja Janez Lenassi in Jakob Savinšek.

Kiparskih srečanj na Seči so se udeleževali umetniki z vseh koncev sveta, saj so imeli priložnost izmenjati različne poglede na probleme sodobnega ustvarjanja. Posebno pa jih je pritegnila oblika dela na prostem in uporaba klasičnih materialov, ki so jih morali izvesti v velikih formatih. Z leti se je *Forma viva* razvila v edinstveno zbirko monumentalne plastike na odprtem tako pri nas kot v svetu.

Po skoraj tridesetih letih neprekinjenega

delovanja je prišlo do formalnega razpada te mednarodne prireditve. Od leta 1991 so se simpozijška srečanja odvijala na enem samem mestu, v Portorožu. Kasneje je portoroškemu zgledu sledila Kostanjevica in leta 1998 je ponovno steklo kiparsko ustvarjanje v lesu. S tem je bila na novo nakazana težnja nekaterih središč po ponovnem vzpostavljanju osnov za skupno delovanje.

Mednarodni simpozij kiparjev letos praznuje štirideseto obletnico delovanja, ki so jo Obalne galerije Piran slovesno in delovno obeležile 14. oktobra na mestu samem, na delovišču *Forme vive* na seškem polotoku. Delovnega srečanja so se udeležili trije kiparji: **Carlos Monge** (Mehika), **Emir Krajišnik** (Švedska) in **Matejka Belle** (Slovenija), ki so poleg kiparskih storitev pomemben jubilej proslavili še s skupinsko realizacijo. Vhod v kiparsko zbirko na prostem pa bo zaznamovala talna plastika.

RAZSTAVE

• **Galerija Hermana Pečariča in Meduza 2 Piran: od 23.10. do 9.11.2001** Mali bitolski Montmartre je mednarodna otroška likovna prireditev makedonske Bitole. Gre za otroške risbe, slike in grafike, ki so jih izdelali otroci iz približno tridesetih različnih držav.

Razstava s spremljajočimi likovnimi prireditvami poteka v Bitoli že dvajset let. Po vseh teh letih imamo tokrat prvič priložnost, da si vsaj del te velike mednarodne razstave ogledamo v Sloveniji. Slovenski otroci so imeli na vseh bitolskih prireditvah pomemben delež.

• **Razstavišče Krka-Zdravilišče Strunjan: od 24. oktobra do 21. novembra 2001** razstava **CUPRESSUS SEMPERVIRENS** ak. Slikarja **Davora Rapačiča** iz Rovinja. Razstava slik v Strunjanu je prva predstavitev Rapačičevega ustvarjanja v Sloveniji, kjer je doslej sodeloval le na skupinskih razstavah.

NOVA GLASBA - NOVI ZVOKI ZA TRETJE TISOČLETJE TUDI V PIRANU

Svetovni glasbeni dnevi so vsako leto poseben dogodek za vse, ki se želijo seznaniti z novo - nenehno razvijajočo se glasbo, pa tudi za vse ustvarjalce, ki morajo vedeti, kaj se v glasbenem svetu dogaja. 80 let po prvem koncertu Mednarodnega združenja za sodobno glasbo v Salzburgu bodo Svetovni glasbeni dnevi v Sloveniji!

Potekali bodo osem dni: **od 26. septembra do 3. oktobra leta 2003**. Festivalski program sloni na slovenski sekciji Mednarodnega združenja za sodobno glasbo (ISCM) s sedežem v Amsterdamu in Društvu slovenskih skladateljev, v sodelovanju s Cankarjevim domom in pod pokroviteljstvom Ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

Krovna organizacija ISCM-ja je organizacija festivala prvič zaupala Sloveniji, kar je za našo deželo in našo občino velika čast in hkrati tudi obveza. Svetovni glasbeni dnevi so vsako leto v drugi državi: l. 1998 so bili v Veliki Britaniji, 1999 v Romuniji in 2000 v Luksemburgu. Letos jih je pripravila Japonska (potekali so v Yokohami od 3. do 10. oktobra), prihodnje leto pa bodo v Hongkongu.

Prizorišča festivala Svetovni glasbeni dnevi Slovenija 2003 bodo različne koncertne in druge dvorane ter lokacije na prostem, kar bo nedvomno zagotovilo udeležbo množične in raznolike publike. V Sloveniji bodo glasbene prireditve potekale v Ljubljani, Mariboru, **Piranu (Križni hodnik, Tartinijeva soba, Galerija, Tartinijevo gledališče, Tartinijev trg, Prvomajski trg, letni del Avditorija Portorož)**, Postojni, na Bledu in v Kostanje-

vici na Krki. Predsednik in umetniški vodja projekta **Pavel Mihelčič** je lani portoroški Avditorij povabil k sodelovanju, kar pomeni delavcem Avditorija posebno čast in priznanje. Avditorij je tako dobil vlogo soorganizatorja festivala v Sloveniji.

Prepoznavni znak slovenskih SGD 2003 bo paleolitska piščal "Divje babe" (zapomnili si jo bomo po obliki, ki spominja na ščipalko za perilo). V resnici je to instrument s svojo 46000 letno zgodovino, je simbol, ki govori o tem, da se tudi nova glasba zaveda svoje navezanosti na tradicijo.

Svetovni glasbeni dnevi bodo enkratni dogodek v slovenskem prostoru, ki bo sprožil ustvarjalnost in s tem zaznamoval čas ob prelomu tisočletja. Med festivalom naj bi bilo okoli 40 izjemnih glasbenih dogodkov: koncerti, muzikološki simpozij (predvidena tema: "Kakšna bo glasba tretjega tisočletja?"), razstave, glasbeni filmi, elektroakustična glasba, glasbeni sejem, glasbene instalacije, spektakli na prostem.... V celotnem programu bo sodelovalo približno 750 svetovno znanih izvajalcev, pričakujejo pa okoli **15 tisoč obiskovalcev**.

Ervin Berce

Uradni razpis glasbenih novitet je komisija objavila 1. oktobra letos, rok za oddajo del je 31. marec 2002. Že zdaj objavljajo uvodne razpise, ki bodo sestavni del uradnega razpisa. Festival bo spodbudil skladatelje z vsega sveta, še posebej mlade! Dela bo izbrala mednarodna žirija. Idejne načrte pričakujejo do 31. marca 2002 na naslov: Slovenska sekcija ISCM / Društvo slovenskih skladateljev, Trg francoske revolucije 6/1, 1000 Ljubljana. Že zdaj se ve, da bodo 27. 9. 2003 svetovni dnevi glasbe obiskali Piran. Seveda bomo o konkretnih dogodkih v Piranu in Portorožu naše bralce sproti obveščali v naslednjih številkah.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENSKO OBDOBJE POD LASTNO STREHO

Da je tudi jesensko cvetje lepo, nas je poučil že pisatelj Ivan Tavčar. V jeseni (ali, če hočete, v poznem poletju) življenja nas obilica prostega časa lahko popelje skozi dogodke in dimenzije, katerih si v letih službovanja, odrekovanja zaradi otrok in še česa nismo mogli privoščiti. Ako so misli bistre in smeh zvoneč, ako zdravje dobro služi in nas zdrava radovednost ni zapustila, potem je čas upokojitve pravi trenutek, ko si lahko kaj vzamemo samo zase. To nam jamči, da je v nas še zmeraj dovolj ne le ustvarjalnosti marveč tudi dovolj samospoštovanja, brez katerega ni pozitivne osebnostne rasti.

Star pregovor pravi, da "ene sorte ptiči skupaj letijo", zato ni čudno, če smo se tisti, ki nam vrtove že krasijo jesensko cvetje, znašli v isti jati in sklenili malo poleteti skozi kratkočasne ter obenem poučne tokove računalništva, tujih jezikov, zdrave prehrane, pohodništva, kulturne zgodovine, debatnih in likovnih krožkov ter drugih področij človeških dejavnosti. Tako je nastalo društvo Faros-Univerza za tretje življensko obdobje Piran, sad velike mere entuziazma, ki ne zahteva zase ne blestečih kolajne ne bogatega plačila: zadostuje mu iskrena, topla zahvala vseh, ki jim duhovne dobrine in kakovost življenja nekaj pomenijo.

V svojem prvem šolskem letu je bilo društvo gost Osnovne šole Lucija, ki je z obilico razumevanja posodila svoje prostore. Letos pa je željam in potrebam društva prisluhnila tudi piranska županja, gospa Vojka Štular, in tako se je drugo šolsko leto društva začelo v lastnih prostorih v Fazanski ulici 1 v Luciji. Slovesna otvoritev, kateri sta sledila živahna zakuska in medsebojno spoznavanje članov, je bila 2. oktobra. Gre za pritičje nekdanjega samskega doma, katerega prostore so z izključno prostovoljnimi delom (1350 ur oziroma skoraj milijon in pol toljev prihranjenega denarja!) očistili in uredili (vključno z okolico!) člani društva sami. Z lastnimi prostori je članom društva zrasla tudi volja do udeleževanja in druženja, saj gre za izjemno

pridobitev, ki bo v vseh pogledih dobro vplivala na rast in razvoj društva. Dober glas, ki "seže v deveto vas", pa je privedel v društvo nove člane in je torej v sredini oktobra skupno število preseglo 190 članov. Razpisanih je bilo 23 tečajev/krožkov (od tega za tuje jezike in računalništvo poleg nadaljevalnih še začetni), vendar nekateri zaradi nizkega vpisa še ne bodo zaživel.

Ob otvoritvi - med povabljeni je bila tudi gospa županja - je predsednica društva, gospa **Fanči Kuhar**, izrekla posebno zahvalo članom, ki so s prostovoljnimi delom omogočili otvoritev: "Vaše delo je lahko vzgled, kaj se da doseči z lastnimi močmi, dobro voljo in motiviranostjo." Zatem je našela prostovoljce, ki so bili: **Risto Bangiev, Jože Lesnik, Franc Štrukelj, Pavle Šuc, Vittorio Lussa, Edi Krajnc, Marjan Strel, Franc Puconja, Rino Medvešek, Valter Sluga, Bogdan Babnik, Rok Grašič, Silvo Knafelc, Ivan Rener, Pavle Godnič, Milena Butja, Nives Rustja, Jožica Kolenc, Sonja Ozva-**

tič, Ana Drogenik, Slavica Mrakovčič, Emilija Pohlen, Boža Ferjančič, Erika Kljajič, Marica Strel, Milica Puconja, Metka Zupanc, Gordana Borak, Adela Lavrin, Magda Kezunovič, Jolanda Štrukelj, Marija Licul, Irma Tušar in Ana Mihevc. Naj povemo, da je gospa Kuhar ob naštevanju imen pozabila - na svojega! Ne zdi se nam prav, da bi njene zasluge za pridobitev novih prostorov zamolčali, zato ji na tem mestu izrekamo zahvalo za trud, obenem pa tudi pohvalo za močno voljo, s katero vodi društvo in za prepričljivost, s katero razorožuje sponzorje...

Sonja Požar, Lucija

Zakuska je popolna uspela (foto: Irma Tušar). Mi pa smo na sliki prepoznali našo sodelavko Ondino Lusa (druga z leve v ospredju, s potico v roki).

ASIAGO

Ne, nič čudnega ni, da se ime tega kraja pojavlja v Portorožanu. Saj smo že zapisali, da se Portorožan internacionalizira.

In kaj se dogaja zanimivega v Asiagu (Vicenza), da je vredno objave v Portorožanu? Tako kot nekoč v Portorožu, imajo tam še vedno šagro (vaško veselico) v čast Marije Rožensenske. Pa nas to niti ne zanima. Za nas je bolj zanimivo, da imajo v juliju filatelistično razstavo Premio Internazionale Asiago d'Arte Filatelica. Sami temu pravijo Oscar Mondiale della Filatelia. Še posebej zanimiva za nas je ta prireditev zato, ker je mlada Portorožanka Mateja Prunk tam dosegla nov uspeh.

V Portorožanu smo se že razpisali o njenem uspehu na natečaju poštne uprave Združenih narodov v New Yorku (UNPA), ko je zmagala s svojo zamisljivo zastavo miru, ki je bila izbrana kot motiv olimpijske znamke iger. Za nagrado je celo odpotovala na olimpijske igre, kjer so promovirali znamko in njeno risbo na njej. Zdaj pa je Mateja Asiago na letošnji že 31. mednarodni nagradi Asiago za umetnost v filateliji ponovno zmagala (v sekciji za turizem).

Vredno omembe je, da Slovenija ni bila prvič nagrajena: leta 1998 je na 28. nagradi v sekciji okolje zmagal oblikovalec Boštjan Kenda Botas za oblikovanje znamke z motivom Snežnika in rdeče murke, avtohtone snežniške rastline. Velja še omeniti, da je bila Mateja zelo presenečena, ko smo ji iz uredništva Portorožana sporočili, da je zmagala.

Mitja Jančar

ZBIRALCI ZNAMK, PREBERITE!

MITJA JANČAR IZ
FILATELISTIČNO
NUMIZMATIČNEGA DRUŠTVA
PIRAN VSAKO SREDO MED
17. IN 18. URO RAZKRIVA
SKRIVNOSTI FILATELIJE.
SREČANJA SO V DRUŠTVENIH
PROSTORIH V KRAJEVNI
SKUPNOSTI PORTOROŽ,
OBALA 16.

VABLJENI!

IZ DEJAVNOSTI DRUŠTVA INVALIDOV

Društvo invalidov občine Piran je najštevilnejše društvo na našem območju in ima razvejana področja delovanja. O najpomembnejši dejavnosti, ki je načrtovana v posebnih socialnih programih, s katerimi društvo namenja največ pozornosti težjim invalidom, pa kdaj drugič, ko bomo pisali o delavnicah ročnih del in o rekreacijski dejavnosti članov.

Naj omenimo le kopico izletov in družabnih srečanj, kjer se tkejo številna prijateljstva. Spoznavanje novih krajev in življenja v njih pa bogati tudi obzorja posameznika.

- Februarja so imeli odmevni občni zbor, katerega so se udeležili tudi občinski in republiški predstavniki društev.

- Marca je bilo srečanje, ki je bilo seveda

posvečeno predvsem ženskam, s poudarkom na njihovem kulturnem ustvarjanju.

- V aprilu so se podali na tradicionalni pohod čez Sečo in uživali v sproščnem vzdušju v naravi.

- Ob slovesnem Srečanju društev invalidov obalno-kraške regije junija na Bernardinu, ki ga je letos pripravilo piransko društvo in

ga obogatilo s kulturnim programom, smo v Portorožanu že poročali.

- Konec junija je bil vsakoletni izlet za težje invalide. V Divači so si ogledali v zaščiteni Škrateljnovi hiši razstavo, posvečeno prvi slovenski filmski igralki Ildi Kravanja, ter kiparsko-rezbarski atelje domačina Viktorja Franka. Sledilo je sproščeno popoldne v

Sajevčah pri Hruševju.

- Julija so se za en dan rešili letošnje pasje vročine in uživali med prostranimi gozdovi Zreškega Pohorja ter si ogledali zeliščno galerijo v dvorcu Trebnik.

- Septembra: izlet v Vipavsko dolino in na Goro na južnem robu Trnovskega gozda. Povzpeli so se na Sinji vrh, kjer ima daleč znana turistična kmetija etnološko sobo in galerijo "Slovenija odprta za umetnost". Ogledali so si še Vipavski križ, razvaline gradu, v samostanu pa bogato kapucinsko knjižnico, ki se ponaša s 5 knjigami 300 let starih pridig domačina - kapucina Janeza Svetokriškega, odličnega pridigarja, pripovednika in enega prvih utemeljiteljev slovenskega knjižnega jezika. Izlet se je zaključil v Črničah, v prijetnem kmečkem okolju.

- 9. novembra ne bodo spustili martinovnja, ki bo v Izoli v hotelu Delfin (ne prezrite plakata!).

- Še zadnjič v tem letu se bodo srečali in poveselili proti koncu decembra.

Jožica Sorta

Na junijskem izletu. Postanek v Divači, kjer izletniki vstopajo v Škrabčevo hišo, da bi si ogledali spominsko sobo.

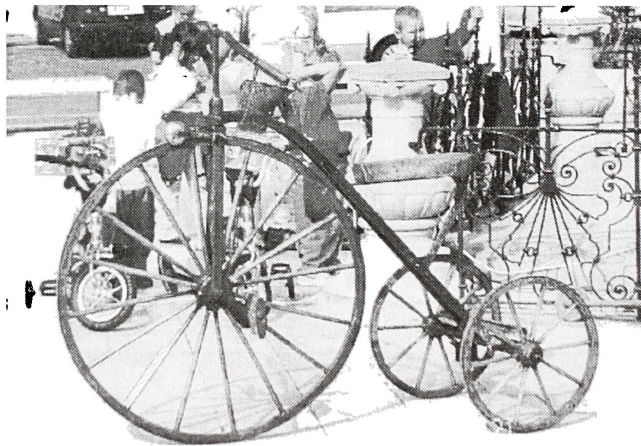
Teden starejših v domu upokoencev Izola

Kot vsako leto je Dom upokoencev Izola oktobra pripravil pester program za Teden starejših občanov, ki je bil letos že enaindvajsetič. Obsegal je razstavo izdelkov stanovalcev, ki so nastajali med delovno terapijo. Nastopila je glasbena družina Batista, ki je zapela ljudske pesmi ob spremljavi starih glasbil. Predstavil pa se je tudi domski pevski zbor Val morja, ki praznuje peto obletnico svojega delovanja. Dr. Ludik Čepar je stanovalcem doma predaval o zdravilnih učinkih oljčnega olja. Stanovalci so se lahko v meddomskem turnirju pomerili tudi v balinanju in kartanju. Vse skupaj pa so popestrile dobrote, ki so jih pripravile stanovalke doma, katere delujejo v kuharski skupini.

Darinka Šušteršič

Evropski dan brez avtomobila

22. september je bil tudi letos namenjen dnevni brez avtomobila. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Piran, predseduje mu Bogdan Pajek, je že drugo leto pripravil prireditev, ki je potekala na Tartinijevem trgu. Na njej so sodelovali otroci in učenci iz vrtcev in šol v naši občini. Občina Piran je vrtcem in šolam ob tej priložnosti podarila kolesa in čelade. Na trg pa se je s starim, lesenim trikolesom pripeljal g. Pavlič, kar je bila res prava atrakcija. Razstavljeno je bilo tudi kolo Bianchi iz leta 1902, last družine Brec iz Dragonje. S tem kolesom so se po letu 1950 Šavrinke vozile v Trst in "pozabile" na osla. Prav ti dve muzejski kolesi sta sodelujoče spomnila na letošnji projekt osnovnih šol Kolo skozi čas.

Neli Romanello

SCUOLA IN NATURA A MEŽAKLA

La prima settimana di scuola per la V e IV classe della scuola elementare "V. de CASTRO" di Pirano, Lucia e Sicciole si è svolta in un ambiente diverso dalle solite aule scolastiche, poiché siamo partiti per la Mežakla, un bellissimo altopiano nelle vicinanze di Jesenice. Erano cinque giorni di scuola in natura, con un percorso didattico preciso e interessante. Gli argomenti spaziavano dalla geografia alla biologia, dall'ecologia alla preparazione di marmellate e joghurt.

Le giornate erano scandite da ritmi di lavoro intenso, ma vario e vivace, quasi sempre all'aperto al contatto con la natura. Ci ha fatto visita una guardia forestale che ci ha spiegato in modo esauriente e simpatico l'importanza ecologica ed economica dei boschi nell'ambiente alpino. Gli alunni hanno assistito anche alla parte pratica: l'abbattimento di un albero con tecniche moderne. Sulla Pokljuka le ragazze hanno raccolto mirtilli e lamponi; la sera la marmellata era già nei barattoli - pronta per la prima colazione! Interessante era pure la visita alla fattoria del sig. Andrej, dove i più coraggiosi hanno provato a mungere le mucche. Con il latte appena munto abbiamo fatto lo joghurt-pronto per la prima colazione anche lui!

La marcia sul monte Police (1184 m) era faticosa, ma è stato indimenticabile il panorama che si godeva da lassù: le Alpi Giulie con le cime già innevate, la valle della Radovna e Krma, i pascoli della Mežakla...

Non abbiamo solamente studiato, osservato, ripetuto, disegnato... CI SIAMO SOPRATTUTTO DIVERTITI! La sera abbiamo acceso un grande falò e vicino al fuoco abbiamo cantato e giocato. Non sono mancate nemmeno le partite a pallone e le passeggiate nei boschi. L'ultima giornata di permanenza, assieme ai genitori abbiamo organizzato un pic nic.

Sečoveljskim gasilcem se ni bati za podmladek

Konec letošnjega septembra je bilo v Vojniku pri Celju že 21. srečanje društev Mladi gasilec osnovnih šol pod geslom "Mladi v novem tisočletju", na katerem so sodelovale osnovnošolske ekipe, ki so na regijskih tekmovanjih osvojile prva mesta. V naši - Obalno-kraški regiji - sta se odlično odrezali tako mlajša kot starejša ekipa osnovne šole Sečovelje, ki sta se zato udeležili srečanja v Vojniku. Ves september so učenci pridno vadili celo ob sobotah, saj zahteva tako tekmovanje veliko teoretičnega znanja iz požarne varnosti, splošnih vsebin ter praktično poznavanje gasilskih veščin in prve pomoči. Na dvodnevno srečanje z vrstniki iz vse Slovenije (pri tistih iz Vojnika so tudi prespali) sta jih spremljala njihova mentorja **Mirela Flego** in **David Radoslav**. Naslednjega dne je šlo zares: pomerile so se ekipe mlajših (13-letniki) in starejših (15-letniki). Med mlajšimi so prvo mesto zasedli domačini iz Vojnika, med starejšimi pa štiričlanska ekipa OŠ Sečovelje, za kar je prejela pokal in praktične nagrade. Vsi udeleženci srečanja so prejeli medalje za udeležbo.. V zmagovalni ekipi so bili: **Sandro Coronica**, **Etien Huskič**, **Diego Panger** in **Sašo Moškon**! Seveda si zaslužijo iskrene čestitke! Tako se torej gasilcem v Sečoveljah ni treba bati, da bi ostali brez podmladka. Prav ob strokovni pomoči gasilskega društva v Sečoveljah je namreč gasilski krožek na osnovni šoli Sečovelje lahko dejaven (in uspešen) že dvajset let!

M.F.

Mlajša in starejša ekipa gasilskega krožka na osnovni šoli Sečovelje s svojimi mentorji in spremljevalci na tekmovanju mladih gasilcev v Vojniku. Uspeh mladih Sečoveljčanov je poleg otvoritve obnovljene šole še ena vzpodbuda za nadaljnje delo. (Foto: Primož Lovrič-Petrič, tekst: Mirela Flego).

Zaključil se je letošnji knjižni kviz na temo

JOSIP JURČIČ IN DOLENJSKA

K reševanju letošnjega knjižnega kviza se je piranska Mestna knjižnica vključila aprila letos, ko je privabila k sodelovanju tri osnovne šole v naši občini. Istočasno so na mladinskem oddelku knjižnice (vodi ga gospa Marija Kramar) odprli knjižni kotichek z literaturo, ki se je nanašala na tematiko letošnjega kviza. V zadnjih dveh letih v knjižnici opažajo, da se je število mladih bralcev, ki rešujejo kviz v prostorih knjižnice zmanjšalo. Prejšnja leta so otroci kvizna vprašanja reševali v glavnem med poletnimi počitnicami. Kaže pa, da jih v zadnjem času poleti bolj privabijo drugačne aktivnosti oziroma razvedrila. Po drugi strani pa je razveseljivo, da prevzemajo pri kvizu pomembnejšo vlogo šole, ki so se letos dobro odzvale.

V šolah so kviz reševali skupinsko, v knjižnici pa posamezno in v dvojicah. Do 15. septembra so v Mestno knjižnico v Piranu prejeli 241 rešitev, največ z Osnovne šole Lucija, s katero tudi sicer dobro sodelujejo.

Zaključna prireditev letošnjega knjižnega kviza je bila 20. septembra, ko so med reševalce povabili pesnika Toneta Pavčka. Pavček je mladim ljubiteljem knjig pripovedoval o dolenski pokrajini in njenih ljudeh. Izžrebal pa je tudi dvajset nagrajencev. Prejeli so knjižne nagrade, ki jih je prispevala Založba Mladinska knjiga.

Glavno nagrado, udeležbo na zaključni prireditvi v Ljubljani, je prejel Kevin Zirnstein, učenec 3. razreda lucijske osnovne šole.

Novo balinišče na Šentjanah postaja pravo družabno središče Belega Križa in okolice

Balinarski klub Antena z Belega Križa je pravkar končano prvenstvo v drugi slovenski ligi - zahod sklenil krepko nad pričakovanji. Po lanskem odhodu nekaterih ključnih igralcev je bil njihov cilj obstanek v ligi, s končnim tretjim mestom (z enakim številom točk kot drugouvrščena Pivka) pa so presenetili tudi največje optimiste.

“V zadnjih dveh letih smo tekmovalni del klubskega programa potisnili bolj na stranski tir. Povsem smo se posvetili izgradnji novega štiristeznega balinišča na Šentjanah. Lanski izpad iz prve lige tako sploh nismo vzeli tra-

Županja v športnem oblačilu, je s striženjem traku simbolno odprla balinišče na Šentjanah. (foto: Arhiv BK Antena)

gično. Tudi v letošnjem prvenstvu smo nastopili s skromnimi ambicijami. No, igralci so prekosili sami sebe in bili do zadnjega v igri za drugo mesto, ki je prinašalo kvalifikacije za prvo ligo. Toda tudi tega, da nismo napredovali, nam ni pretirano žal. Vrnitev v prvo ligo smo prepustili prihodnjim tekmovalnim sezonam. Zdaj se izdatno posvečamo mladim in z veseljem lahko ugotovim, da so nekateri zelo nadarjeni. Za podmladek - mlado moštvo Antene sicer sodeluje v drugi obalni ligi - nesebično skrbita **Enzo Mavrič** in **Marjan Jeretič**, nam je pripovedoval neutrudni predsednik kluba **Romano Kontič**.

V klubu so zelo ponosni na novo pridobitev, štiristezno balinišče na Šentjanah. Več kot upravičeno; gre za projekt, katerega naložbo ocenjujejo na kar 27 milijonov tolarjev. “Če odštejemo na tisoče prostovoljnih ur članov kluba, so za izgradnjo balinišča in spremnih prostorov zaslužni piranska občina in portoroška krajevna skupnost ter več kot 150 sponzorjev. Največjim sponzorjem (Beton Lucija, Kovinoklep Portorož, Hausbrandt, belokriški market M-Degroja, Obnova d.o.o. Piran, SCT-enota Divača, Zavarovalnica Triglav, Casino Portorož, Elmarkt Portorož) smo ali še bomo v zahvalo podelili prilož-

nostne plakete. Vsem skupaj pa se še enkrat iskreno zahvaljujem tudi po tej poti.”

Šentjansko balinišče in spremni prostori postajajo pomembno središče družabnega življenja tukajšnjih ljudi. Poleg balinanja je možno šahiranje in igranje bridža ter drugih kartaških iger, vedno se najde tudi kakšen časopis. Obisk na balinišču - odprto je med 17. in 23. uro - je izjemen. Klub šteje že 110 članov. Kar je še bolj razveseljivo, pa je, da jih je veliko pripravljenih pomagati pri delu. Poleg Romana Kontiča, Marjana Jeretiča in Mavriča so k pravemu razcvetu kluba prispevali še **Bruno Eller**, **Edo Prodan**, celotno prvo moštvo (**Robi Kontič**, **Mitja Kragelj**, **Matjaž Kragelj**, **Ivo Goljuf**, **Mario Fabris**, **Zdravko Taškar**, **Miha Piškur**, **Damijan Beržan**, **Ivan Šuligoj**, **Sergej Bubola**) in številni drugi. “Slovenija je svetovna balinarska velesila in to se odraža tudi na Obali. Moja dolgoletna želja je, da bi na našem koncu dobili osemstozno balinišče. S tem bi se odprla vrata za organizacijo največjih mednarodnih in domačih tekmovanj. To ni priložnost le za balinanje, ampak tudi za tukajšnji turizem.” poudarja Romano Kontič, nekoč tudi dolgoletni predsednik Obalne balinarske zveze.

Andrej Žnidarčič

PIRANU PET NASLOVOV DRŽAVNIH PRVAKOV

Konec septembra se je z državnim prvenstvom na Bledu zaključila veslaška tekmovalna sezona 2001. Veslaški klub Piran je dosegel doslej največji uspeh, saj je bil v mlajših kategorijah, kjer je nastopilo rekordno število posadk, najboljši med vsemi slovenskimi klubi.

Mladi veslači so osvojili dvanajst medalj, od tega pet naslovov državnih prvakov. **Matej Rodela** in **Damir Perc** sta prvič v zgodovini kluba osvojila po dva državna naslova - v mladinski kategoriji sta bila prva v dvojnem dvojcu in dvojnem četvercu. Pri mladincih sta medalje osvojila še **David Bubnič** (zlato v četvercu in srebro v enojcu) in **Matjaž Skončnik** (zlato v četvercu). Uspeh piranske mladinske

vrste sta dopolnili dekleti **Alice Lušina** in **Silvana Vrčon**, ki sta ubranili naslov državnih prvakinj v dvojnem dvojcu. Med mlajšimi mladinci sta Piranu pripada dva naslova: v dvojnem četvercu so pri fantih zmagali **Tilen Vodlan**, **Jaka Maglica**, **Andrej Pistotnik** in **Danilo Vrčon**, v dvojnem dvojcu pa pri dekletih **Sabina Božič** in **Maja Rodela**.

Damir Perc (levo) in Matej Rodela (desno) sta osvojila kar dva naslova državnih prvakov.

REZULTATI:

ČLANI

Enojec: 4. Ganza (Piran)

MLADINCI

Enojec: 2. Bubnič (Piran)

Dvojni dvojec: 1.

Rodela, Perc (Piran)

Dvojni četverec: 1.

Rodela, Perc, Bubnič, Skončnik (Piran)

MLADINKE

Enojec: 2. Lušina (Piran)

Dvojni dvojec: 1. Lušina, Vrčon (Piran)

MLAJŠI MLADINCI

Enojec: 5. Seljak (Piran)

Dvojni dvojec: 4.

Vodlan, Maglica (Piran)

Dvojni četverec: 1.

Vodlan, Maglica, Pistotnik, Vrčon (Piran)

MLAJŠE MLADINKE

Enojec: 3. Božič (Piran)

Dvojni dvojec: 1.

Božič, Rodela (Piran)

STAREJŠI DEČKI

Enojec: 2. Pistotnik (Piran)

Dvojni dvojec: 2.

Fatorič, Možina (Piran)

STAREJŠE DEKLICE

Enojec: 2. Zubič (Piran)

MLAJŠI DEČKI

Enojec: 3. Krek (Piran)

KDO JE PROTI GARAŽNI HIŠI V PIRANU?

Ob branju intervjuja s piransko županjo gospo Vojko Štular (Primorske novice z dne 12.10.01) sem bil presenečen. Ne morem razumeti ne predhodnikov županje in ne nekaterih novinarjev, ki so v preteklosti in tudi sedaj izjavljajo, da krajan KS Piran ne želimo garažne hiše.

Naj osvežim spomin ob listanju starih časopisnih člankov, ki vsebujejo problematiko izgradnje garažne hiše. V teh člankih ni nikjer omenjeno načelno preprečevanje gradnje garažne hiše, temveč ravno nasprotno. Prebivalci krajevne skupnosti si zaradi nemožnih parkirnih razmer celo želimo in močno prizadevamo doseči ta pomembni cilj, vendar ne po načrtih dobičkonosnih in kratkovidnih načrtovalcev. Zagotovo se več kot polovica krajanov Pirana strinja, da bi problem rešili z izgradnjo ene večje garažne hiše tik ob vstopu v mesto Piran (na Fornačah ali tik ob vstopu, ob sedanji zapornici). Načrti so narejeni. Po teh načrtih bi postregli z okoli 1000 parkirnimi mesti, rešitev bi bila dolgotrajnejša in manj obremenjujoča za okolje in krajane, saj bi Piran tako ohranili v njegovi prvobitni podobi, brez tujkov, kakršen se nam je zgodil ob izgradnji "piranske torte" ob pomolu.

O zavajanju javnosti pa le to: dobro preberite moj članek, vprašanje novinarko, izjavo gospe županje na TV KP-RTV. Moje pisanje v ničemer ne zavaja javnosti. Nasprotno, ga županja je v svoji izjavi ravno potrdila moj izračun (cca 300 parkirnih mest ob izgradnji DVEH garažnih hiš - od katerih jih 88 ne bo javnih, zato jih v svojem izračunu niti ne omenjam)* Ta mesta bodo namenjena izključno investitorju oz. tridesetim ali več lastnikom stanovanj v bodoči garažni hiši, ki je predvidena na mestu nedavno ukinjene bencinske črpalke, ki morajo poleg stanovanja kupiti tudi parkirno mesto. Kdo bodo kupci stanovanj (brez njih se najbrž garažna hiša ne bo gradila) še ni znano, ali pač?

Tako imata resnica in zavajanje vselej več obrazov. Resnico poznajo le tisti, ki niso krajan Pirana. Njim smo Pirančani nadloga, ko želijo sprejemati brez dolgoročne vizije narejene načrte.

Na koncu bi omenil še mnenje trboveljskih rudarskih tehnikov, ki so pred leti opravljali pregled strukture laporja na bencinski črpalci. Zagotavljali so, da je izpodkopavanje klifa za izgradnjo skrajno tvegan poseg. Po dimenzijah, kakršne je predvidel arhitekt (40,70 m x 24,60 m in višine 20,85 m) imam občutek,

da bo Vila Rog dobila novo hišno številko in ulico, saj 15 m izkopavanja v hrib ni mačji kašelj!

Zaradi vsega navedenega bi rad še enkrat ponovil, naj se najdejo načrti, pozabljeni nekje v predalu, katere podpira večina krajanov, vključno z vodstvom krajevne skupnosti Piran.

**Branko Kristanec
Piran**

* Gospod Branko Kristanec govori o svojem izračunu, ki smo ga lahko prebrali v Pismih bralcev v eni od številčk Primorskih novic (poslan je bil tudi Portorožanu, vendar ga ne objavljamo, ker je aktualnejše njegovo novo pismo, ki ga objavljamo zgoraj).

Spoštovana gospa Nada Kozina, majhen knjižni dar od rednega bralca vaših kolumn v Portorožanu. Prisrčne pozdrave!

Franjo Francič

Pripis uredništva: Naša članica uredništva Nada Kozina je od pisatelja Franja Franciča prejela v dar dve njegovi knjigi - zbirko pesmi za male in velike otroke Imej se rad in ljubezenski roman Poševni stolp v Pisi - s prijaznim posvetilom, ki nam ga je odstopila v objavo. Ker je Nada naša sodelavka, je pisateljevo posvetilo priznanje tudi Portorožanu, ki objavlja njene kolumne, zato ga z veseljem objavljamo!

Hej,

čisto na hitro nekaj o Elisabeth City-ju, kjer zdaj živim Imajo marino, par muzejev (si jih bom ogledala), hiše so narazen, niso visoke. Na obrobju so nakupovalni centri. Industrijskih obratov nisem videla, je pa veliko polj koruze in bombaža.

Hiše na obrobju so še kar narazen ena od druge. Ene velike druge majhne. Naj pojasnim, kako gradijo poceni hiše. Pride en kamion. Pride drugi kamion. Prvi je pripeljal prednji, drugi zadnji del hiše. Postavijo na tla, no malo dvignejo, povežejo skupaj, skrijejo spoje, da se ne vidi razpok. Spodaj ogradijo z opekami, naredijo stopnice do vhodnih vrat, prinesejo pohištvo in se vselijo. Resnično zelo zanimivo.

Če imaš denar, je hiša narejena v nekaj dneh.

Lepo vas pozdravlja Petra Jančar

Pripis uredništva: Že v prejšnji številki smo ugotovili, da Portorožan deluje lokalno, berejo in pogovarjajo pa se o njem globalno (Švedska, Avstrija). Sedaj imamo posebno dopisnico v Združenih državah Amerike, točneje v Elisabeth City-ju, državi Severni Karolini. Naša nova dopisnica iz ZDA - Petra - obiskuje 12. letnik Northeastern High School, kar je enakovredno 4. letniku gimnazije. Petra je seveda že objavljala v našem Portorožanu in pričakujemo, da bo kljub obveznostim, našla čas za nove prispevke.

UNID d.o.o. Piran

● **mladinski servis**

● **Internet storitve, web design**

Župančičeva 14, 6330 Piran

tel./fax 05 / 673-15-21

Obala 55, 6320 Portorož

tel./fax 05 / 674-70-18

<http://www.klub-mp.si>

Email: servis@klub-mp.si

GRANATNO JABOLKO ALI ZRNIKA

V številnih naših vrtovih naletimo v tem letnem času na bogato obložena drevesa ali grme, katerih plodovi so lahko bele, rdeče ali temno vijoličaste barve. Morda ste ob pogledu na to rastlino, še posebej na njegov sadež, katerega notranjost je razdeljena na množico predalčkov, v katerih so nagneten drobna - užitna - semena, želeli o granatovcu in njegovem plodu - granatnemu jabolku - izvedeti kaj več.

Granatno jabolko (Italijani mu pravijo melagrano) so Egipčani, Feničani in Izraelci častili kot sveto rastlino. V starogrški mitologiji je bil njen rdeči cvet simbol ljubezni, sadež pa plodnosti in blaginje. Še v današnji Grčiji se je ohranila navada, da nevesta takoj po poročnem obredu na tla vrže granatno jabolko. Semena, ki odletijo iz razpočenega plodu, pa naj bi ji razkrila število potomcev, ki jih bo rodila.

Granatovec se navadno razvije v košat grm, v toplejših krajih - tudi pri nas - pa zraste v drevo (od 0,5 do 5 metrov visoko). Rastlina je listopadna in navadno cveti v juniju oziroma juliju, včasih pa se zavleče do septembra. Plodovi zorijo v septembru ali oktobru, užitni pa ostanejo mesec ali dva. Sadeži so različno veliki - odvisno pač od sorte - v premeru merijo od nekaj do 10 centimetrov. Sorte so lahko kisle, sladke in kislodladke.

V Sloveniji najdemo granatovce v naših krajih - torej v Slovenski Istri - Vipavski dolini, dolini Soče do Ročinja in v Goriških Brdih. Granatno jabolko - botanično

Granatovec na enem od tukajšnjih vrtov je letos bogato obrodil. Eden od naših zvestih bralcev nam je povedal tudi slovensko ime za granatno jabolko, ki pa ga žal ne uporabljamo. To je zrnivka.

ime je *Punica granatum* in sodi v družino *Punicaceae* - razmnožujemo februarja ali marca z lesenimi podtaknjenci, v okrasne namene pa tudi s semenom. Granatovce gojijo v skoraj vseh deželah Sredozemlja; dobro uspeva v globokih in lahkih peščenih tleh na toplih, suhih in sončnih legah, vendar se zlahka prilagodi tudi hladnejšim podnebnim razmeram. Med zimskim počitkom prenese tudi do -10o Celzija, nevarne pa so zanj pomladne pozebe.

Semena granatnega jabolka so užitna - sočno slastna. Potrebujete pa nekaj potrpežljivosti, da jih izluščite iz njihovih "gnezdec". Njihov osvežujoč okus - meni je najbolj všeč kislav vrsta - odtehta ves trud! Sicer pa iz njih delajo tudi sadne sokove in sirupe. Je pa zdaj pravi čas, da si jih privoščite v obilju!

Povzela: Livija Sikur Zorman

(Literatura: Vitjan Sancin: Sadje iz našega vrta. iz zbirke Priročniki, Založništvo tržaškega tiska d.d. Trst, leta 1988).

PORTOROŽANOV RECEPT:

GNOCCHETTI DI PATATE E RICOTTA

Fra le tante ricette per fare i gnocchi ho trovato una che è poco conosciuta. Vi consiglio di provare questa variante ai soliti gnocchi che tra l'altro non è dispendiosa ed è buona. Ecco le dosi: 400 gr. di patate lessate, 400 gr. di ricotta, 1 uovo, farina, noce moscata, sale, burro, parmigiano. Mescolate assieme le patate lessate e passate e la ricotta, lavorate bene sulla spianatoia infarinata, salate e unitevi l'uovo aggiungendo, se vi pare che occorra, un pò di farina. Profumate con noce moscata. Fate come al solito i bastoncini che taglierete a pazzetti, formando delle palline regolari che getterete in acqua bollente. Quando saranno cotte, toglietele, scolatele e conditele con burro fuso e abbondante parmigiano, oppure con un buon ragù. Buon successo e buon appetito a tutte!

Cesarina

Gremo v gledališče, gremo na koncert!

V novembrskem programu portoroškega Avditorija smo zasledili kar nekaj zanimivih predstav, za katere vam toplo priporočamo, da si jih ogledate. Ljubitelji gledališča se bomo lahko v naslednjih tednih končno naužili.

Najprej bo 17. novembra (ob 20.30) na odru Avditorija predstava Primorskega dramskega gledališča **Libertinec**. Na odru piranskega gledališča - že dan kasneje - pa bo v italijanskem narečju predstava **Intrecci in Fermata d'autobus** (vstop je prost). Dvaindvajsetega novembra ne zamudite briljantne komedije **Agencija za ločitve** (avtor je domačin Andrej Jelačin, z naših krajev je tudi režiserka Katja Pegan), v kateri nastopata zakonca Gašper Tič in Pirančanka, ki živi v Ljubljani, Nataša Ralijan Tič. Priporočamo tudi koncert **Cantigas Espanolas**, večer starih špansko-židovskih pesmi, ki brez tabujev govorijo o notranjem svetu človeka (16. novembra ob 20.30 v gledališču Tartini Piran).

L.S.Z.

Letošnji Kocjančičev nagrajenec Dario Marušič bo v gledališču Tartini

Letošnji prejemnik nagrade Alojza Kocjančiča je uveljavljeni raziskovalec na področju etnomuzikologije, glasbenik ljudskega izročila, publicist in glasbeni pedagog, ki je obudil tradicijo severovzhodne Istre **Dario Marušič**. Spoznajte ga v gledališču Tartini Piran, ki ga bo gostilo 23. novembra ob 19. uri.

ZAKLJUČNA GRADBENA DELA

Franjo PERAS, s.p.

Senčna pot 17, PORTOROŽ,

GSM: 041/788-126

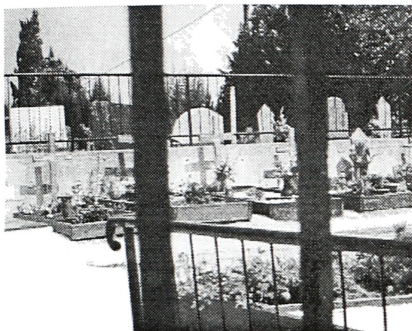
VI SPRAŠUJETE, PORTOROŽAN ODGOVARJA

Pisalo je, da je obnovljena cestna razsvetljava v občini in da je torej odklenkalo temačnim cestam. Kako komentirate to novico?

Če je to res, potem je očitno, da niso vse ceste med Dragonjo in Piranom v lasti naše občine...

Kako bo občina rešila prostorsko stisko piranskega pokopališča?

Priporočila bo pogrebniemu zavodu, naj zniža letni plan...

Okolje je zaradi napake v izračunih izstavilo za odvoz smeti račune, ki so bili do dvajsetkrat višji kot bi smeli biti. Kako to da tako velike napake niso opazili pred odpošiljanjem računov?

Napake v izračunih niso nič novega na tem svetu. Neznansko pa se bomo lahko čudili, če se bodo pri Okolju tako zmotili, da bodo dvajsetkrat pogosteje čistili ceste in odvažali smeti!

Piranski gasilci so dobili novo vozilo, za katerega sta prispevali denar tudi izolska in koprška občina. Kako se jima bodo pa naši gasilci oddolžili?

Dovolili bodo, da bodo požare v naši občini gasili njihovi gasilci.

Ali bodo Pirančani uspeli s svojo peticijo proti oddajniku mobilne telefonije?

Seveda bodo uspeli in sicer najkasneje

takrat, ko bo oddajnik zaradi nove tehnologije že zastarel in ga bodo odstranili.

V Piranu stoji sramotilni steber. Kaj ko bi oživili staro navado, pa tu in tam privezali nanj koga iz javnih služb?

S tem bi povzročili kulturno škodo, saj če bi privezali nanj vsakogar, ki si to sem ter tja zasluži, bi se kamen prehitro obrabil.

Slišali smo, da se nam obeta mednarodni razpis za investitorja ureditve starega hotela Palace. Kdo od znanih pa bi bil najbolj zaupanja vreden?

Morda pobrateno mesto Indianapolis, da bi zagotovilo primerno prenočišče svoji občinski delegaciji, kadar nam bo vrnila obisk.

V program prireditev ob prazniku občine so vključili nekaj čisto vsakdanjih dogodkov (balinanje, otroški sprehodi z risanjem, športni popoldnevi itd.), jubilejnemu (štiridesetemu) letu Forme vive pa je bila namenjena le kratka slovesnost. Zakaj ni bilo na tem področju več živahnosti - delavnic, predavanj? Zakaj niti ena prireditev ni bila posvečena našemu biseru - solinam?

Prvič: če bi organizatorji znali privabiti na Formo vivo oziroma na jubilejni simpozij malo več kiparjev (prišli so samo trije!), bi lahko

imeli tudi delavnice. Drugič: ne gre, da bi državo dražili s spomini na stare, sramotne grehe okrog solin prav zdaj, ko bo morda le izpljunila zakon o vodah in morju!

Uslužbenci občinske uprave so se na sve-tovni "dan brez avtomobilov" pripeljali na delo in se odpeljali z dela z barko. Zakaj pa ne bi počeli tega vsak dan in s svojim vzgledom doprinesli k samodisciplini vseh, ki prihajajo v Piran z avtomobili?

Ker jim ne uspe več kot en dan v letu priti v službo točno ob začetku in oditi šele ob koncu delovnega časa.

Menda je gospa županja Piranu zelo opti-mistično napovedala za naslednje leto dve garažni hiši, katerima naj bi zelo kmalu sledila še tretja. Ali je ta napoved realna?

Zakaj pa naj ne bi bila? Piran stoji že skoraj tisoč let, kar pomeni, da bo zagotovo vzdržal še kakšno stoletje ter dočakal uresničitev županjine napovedi!

Izvedeli smo, da sta bila za nagrado Zlati grb občine Piran predlagana tudi zakonca Marko Zorman in Livija Sikur Zorman (za dolgoletno kritično informiranje javnosti, kot piše v obrazložitvi). Kako komentirate ta predlog?

Glede na večkratne grožnje s strani zamerljivih lobijev in posameznikov bi zakoncema bolj kot grb prišla prav ščit in oklep...

Vojkov dom v Portorožu so vrnilo dediču umrlega lastnika. Ali je kaj znanega o tem, kakšne načrte ima novi lastnik z nekdanjim hotelom?

Tega ne vemo. Lahko samo upamo, da ne bo posnemal lastnikov starega Palaca...

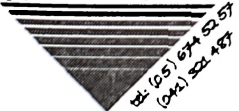
Vsako poletje opažamo na naših plažah vse več ne le pijane, ampak tudi skrajno predrzne mladine iz notranjosti Slovenije. Nadlegujejo kopalce (večinoma s hrupom, pa tudi s kršenjem kopalniškega reda), kopa-liški mojstri in varnostniki pa ne ukrepajo pravočasno ali celo sploh ne ukrepajo. Ali ni nikogar v občini, ki bi že končno poskrbel za kopalce, ki plačujejo lepe denarje, da bi preživeli na plaži nekaj mirnih ur? Drugod po svetu "zadete" in hrupne veseljake kot bi mignil odstranijo iz kopalniških in drugih rekreacijskih objektov.

Počasi, prijateljček! Tečajji za poletne varnostnike in redarje ne morejo teh fantov kar čez noč vsega naučiti! Zaenkrat so jim vtepli v glavo, da imajo moč in oblast. Kako naj oboje koristno in pametno uporabijo, pa je predmet nadaljevalnih tečajev v enem od prihodnjih desetletij...

Sonja Požar, Lucija

Nega obraza
Nega telesa
Ajuvreda masaža
Klasična masaža
Tui-na masaža
Depilacija
Manikura
Pedikura

Kozmetika Jana Božič s.p.
Lepa cesta 1, 6320 Portorož

PORTOROŽANOVİ MALI OGLASI

✓ Dve termoakumulacijski peči (3 in 5 kW) PODARIMO. Tel.: 674-50-32.

✓ Zaradi selitve ugodno prodam eno leto star pralni stroj Gorenje (1100 obratov, varčen). GSM: 031/438-400.

✓ Za gotovino kupim manjše zemljišče na Šentjanah, v Pacugu ali na Lucanu. Tel.: 041/50 45 47.

✓ Prodajam: otroški voziček Peg Perego, košara in passeggino znamke Chicco 2002, kot novo. Tel.: 05/674-64-51 ali 031/851-282.

✓ Potrebujem pomoč pri likanju, enkrat tedensko. Pokličite na: 031/851-282 ali 05/674-6451.

✓ V TPC Lucija oddamo v najem 20 m2 velik poslovni prostor. Cena ugodna. Informacije: 05/6773-171.

✓ Renault 4 GTL, letnik 90, odlično ohranjen, garažiran, registriran, lahko po delih ugodno prodam. Tel.: 041/345-629, Andrej.

✓ Po domači med (700 SIT/kg) - cvetlični, akacijev, kostanjev, lipov, gozdni - greste lahko na Fizine 13 v Portorož. Tel.: 05/674-54-09.

✓ Renoviran 50 litrski el. bojler prodam. Tel.: 05/6746-515.

✓ Šivalni stroj na nožni pogon Bagat peceni prodam. Tel.: 05/674-515.

Bralke in bralci Portorožana lahko v Portorožanu svoj mali oglas objavijo brezplačno. Besedilo malega oglasa lahko do 20. v mesecu sporočite po telefonu (tel.: 674-09-47 in 674-09-48), po pošti, po E-mailu ali ga dostavite osebno na uredništvo (v prenovljeni stavbi KS Portorož, Obala 16, Portorož, 1. nad. ob delovnikih med 8. in 12. uro).

Med malimi oglasi ne objavljamo brezplačno sporočil obrtnikov, podjetnikov in pravnih oseb.

Številka/Numero 10 * oktober/ottobre 2001 * letnik/anno XI * Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 990 * izdajatelj in ustanovitelj: KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ /COMUNITÀ LOCALE DI PORTOROSE * Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 PORTOROŽ/ Lungomare 16, 6320 PORTOROSE * UREDNIŠTVO/REDAZIONE: Marko ZORMAN (gl. in odg. urednik), Mitja JANČAR, Rudi MRAZ, Vlasta IVANIČ-TURK, Nada KOZINA, Livija SIKUR ZORMAN, Cesarina SMREKAR * urejanje: Livija SIKUR ZORMAN * računalniški prelom: EDI * tisk/stampa PIGRAF, d.o.o. Izola * izhaja: mesečno * naklada/tiratura 3.000 * cena: 0 SIT. * Tel. uredništva: 05 674-09-47 ali 674-09-48 * E-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: Sonja POŽAR, Slavko GABERC, Branko KRISTANEC, Živa CANKAR, Ervin BERCE, Alja TASI, Dolores ŠTURMAN, Sebastjan JERETIČ, Kira ZORMAN in Tanja ĐAPA, Špela PAHOR, Neva STREL PLETIKOS, Jasmina KOZINA, Jožica SORTA, Mirela FLEGO, Marija KRAMAR, Maja BJELICA, Andrej ŽNIDARČIČ, Igor BIZJAN, Dragica MEKIŠ in še kdo...

Društvo Obzorje - skupnost za novosti v duševnem zdravju Piran nudi brezplačno pomoč ljudem v duševni stiski. Pokličite med 10. in 14. uro na mob. tel.: 041/954-769.

Restaurant-Dancing Taverna Lucija

Vzdušje in okusi Mediterana s
PLESNIMI VEČERI
V Restavraciji Taverna Lucija

Vsak petek in soboto v
Restavraciji Taverna Lucija
PLESNI VEČERI
s priznanimi glasbenimi skupinami v
spremljstvu izvrstne mediteranske kuhinje.

Sensazioni e sapori Mediterranei
CON LE SERATE DANZANTI
al Ristorante Taverna Lucia

Ogni venerdì e sabato al
Ristorante Taverna Lucia
SERATE DANZANTI
con affermati gruppi musicali accompagnate
da una prelibata cucina Mediterranea.

Tel. 05 690 5000

GSM: 041/618-541

639-283

630-911

718-142

Tel.: 05/674-62-30

Fax: 05/677-04-26

iSBE k.d.
Obala 55, PORTOROŽ

PIZZERIA - SPAGHETTERIA - PUB
Obala 16a, PORTOROŽ - PORTOROSE

Informacije, rezervacije: 674-67-75

*pizza iz krušne peči
testenine
ostale jedi
solatni krožniki
pijača*

»HALO« PERGOLA

PORTOROŽ

brezplačna dostava hrane

674-85-80

območje dostave:
PORTOROŽ - LUCIJA - PIRAN

Minimalno naročilo **800 SIT**

Urniki dostave vsak dan:

12.00 - 24.00

Naročila sprejemamo
do **23.30**

Za naročila nad 3000 SIT
po dogovoru dostavljamo
tudi izven navedenega območja!

PIZZE

	MALA	VELIKA
PERGOLA paradižnik, mozzarella, šunka, gobe, artičoki, pikantna salama, hrenovka, jajčevci, paprika, olive	1050	1150
MARGHERITA paradižnik, mozzarella	790	890
PROSCIUTTO paradižnik, mozzarella, šunka	930	1030
FUNGHI paradižnik, mozzarella, gobe	930	1030
PROSCIUTTO - FUNGHI paradižnik, mozzarella, šunka, gobe	990	1090
4 STAGIONI paradižnik, mozzarella, šunka, gobe, artičoki	950	1050
DIAVOLA paradižnik, mozzarella, pikantna salama, peperoncino	930	1030
MELANZANE paradižnik, mozzarella, jajčevci	930	1030
ASPARAGI paradižnik, mozzarella, beluši	930	1030
RICOTTA - SPINACI paradižnik, mozzarella, skuta, špinača	930	1030
CONTADINA paradižnik, mozzarella, domača salama, čebula	990	1090
4 FORMAGGI paradižnik, mozzarella, gorgonzola, edamec, parmezan	990	1090
ALLE VERDURE paradižnik, mozzarella, gobe, artičoki, beluši, jajčevci, paprika, olive	990	1090
CAPRICCIOSA paradižnik, mozzarella, šunka, gobe, artičoki	990	1090
TONNO paradižnik, mozzarella, tuna	990	1090
ESTATE paradižnik, mozzarella, svež paradižnik, olive, sveža mozzarella	990	1090
VIENESE paradižnik, mozzarella, hrenovke	990	1090
RUSTICA paradižnik, mozzarella, gobe, špek	990	1090

TIROLESE 990 1090
paradižnik, mozzarella, špek, čebula, olive

KRAŠKA 1040 1140
paradižnik, mozzarella, kraški pršut

ŠPEK 1040 1140
paradižnik, mozzarella, špek

MAX 1140 1240
paradižnik, mozzarella, šunka, gobe, jajce, pršut,
olive, hrenovka, edamec

SALMONE 1240 1340
smetana, mozzarella, losos, olive

FRUTTI DI MARE 1150 1250
paradižnik, mozzarella, morski sadeži

RUKOLA 930 1030
paradižnik, mozzarella, rukola

RUKOLA-ŠPEK 990 1090
paradižnik, mozzarella, rukola, špek

GAMBERI 1240 1340
paradižnik, mozzarella, gamberi

DODATKI za PIZZE

mozzarella, jajčevci, gobe, paprika, česen,
čebula, paradižnik, jajce, sir, gorgonzola,
ketchup, tatarska omaka, tržaška omaka,
paradižnikova omaka, skuta, smetana 150

artičoki, olive, beluši, šunka, pikantna salama,
hrenovka, rukola 250

pršut, špek, losos, tuna, morski sadeži, slani fileti,
gamberi 300

MESNE JEDI

SVINJSKI OMOBOLO 1290
na žaru z ocvrtim krompirjem

PURANJI ZREZEK 1290
na žaru z ocvrtim krompirjem

DUNAJSKI ZREZEK 1290
z ocvrtim krompirjem

HAMBURGER 540

RIBJE JEDI

KALAMARI OCVRTI 1140
z ocvrtim krompirjem

KALAMARI NA ŽARU 1140
z ocvrtim krompirjem

PRILOGE

OCVRT KROMPIR 400

TESTENINE

ŠPAGETI PO BOLONJSKO 890
TORTELLINI S 4. SIRI 1090

PERESNIKI S PRŠUTOM 990
IN SMETANO 990
MESNI PASTICCIO 1030
ZELENJAVNI PASTICCIO 1030

SOLATE

ZELENA SOLATA 400
PARADIŽNIK 400
FIŽOL 400
KUMARIČNA 400
MEŠANA 400

SOLATNI KROŽNIKI

PERGOLA 840
radič, kumare, korenček, redkvice, čebula,
gorgonzola, olive

ISTRA 840
kumarice, paradižnik, paprika, sir, olive

MARINA 840
zelena solata, paprika, koruza jajce, majonezni
peliv,
peteršilj, olive

GRŠKA SOLATA 840
paradižnik, paprika, sir fetaki, čebula, mozzarella,
origano, bazilika, kumarice, zelena solata

PRELIVI po izbiri

klasični preliv, jogurtov preliv, majonezni preliv

KRUH 60
3 rezine

PRIBOR 50
komplet: žlica, vilica, nož, servieta, zobotrebec

PIJAČE

FANTA, COCA-COLA,
LEDENI ČAJ 0,33 l 300

PIVO UNION 0,33 l 300

PIVO ZLATOROG 0,33 l 300

Cene so v SIT. DDV vštet v ceni.
Cene in ponudba veljajo do izida novega letaka!

PIRANSKI TABORNIKI ZAŽIVELI V ŠE ENEM TABORNIŠKEM LETU

Tabornik. Le kaj to pomeni? Preprosto: ljubiti in spoštovati naravo. Z njo biti eno. In ugotovili smo, da je ljudi oz. otrok, ki tako čutijo pravzaprav veliko, ampak še niso taborniki. Prav zato smo se odločili ponuditi taborništvo čim večjemu številu otrok, tako da smo pripravili predstavitev te teme za celotno razredno stopnjo osnovne šole Cirila Kosmača Piran ter njene podružnice v Portorožu.

Na čim krajši in zanimivejši način smo jim poskušali opisati naše dejavnosti in aktivnosti. Povabili smo jih k sodelovanju in na taborniški informativni dan, ki je bil 22. septembra, ko je bilo tudi vpisovanje.

Odziv na povabilo je bil presenetljivo velik; zbirati smo se začeli ob 3. popoldan. Za to srečanje smo pripravili delavnice, na katerih so otroci prav od blizu spoznavali taborništvo in čare narave: kako se pravilno postavlja šotore, varno zakuri ogenj, dela vozle, sledi potni znakom in še mnogo drugega. Seveda

veseli, da se je zbralo toliko otrok, ki jih zanima taborništvo.

Teden za tem smo oblikovali štiri vode, razdeljene po starosti. Z njimi se bomo celo leto redno sestajali enkrat na teden ter se šli taborniške preizkušnje in veščine. Uvodna srečanja so že mimo: vsak vod si je izbral svoje ime, s katerim se bo odslej predstavljajal.

Taborniki smo se aktivno udeležili tudi praznovanja občinskega praznika, ko je bila tudi otvoritev Mladinskega EPI centra, katerega smo pomagali urejati, saj nameravamo - posebno v hladnejšem delu leta - prostore pridno uporabljati. Pod okriljem EPI centra, prav tako kot ostala društva, smo imeli tudi taborniki svojo delavnico oziroma "štant", utaborili pa smo se kar na Tartinijevem trgu. Mimoidoči so si lahko ogledali naše rekvizite, nekatere smo naučili nekaj novih vozlov, ogledali pa so si lahko tudi taborniško literaturo, lahko pa so tudi

Iz gasilske fotke se "dol smejimo" vsi tisti "emčejji", "gegeji" in "pepeti", ki smo se udeležili letošnjega taborjenja v juliju. Letos smo ga za spremembo preživel kar na domačem terenu, na Arzah.

pa smo se tudi veliko igrali in peli razno razne taborniške pesmice: Murenčke, Himno medvedkov in čebelic..., zaplesali Bugi bugi, pri katerem smo se noro zabavali. Po čisto pravi taborniški večerji, "šmornju", smo zakurili ogenj ter se še nekaj časa družili in peli ob njem. Poslovili smo se v večernih urah,

kaj narisali ali napisali na plahto... Manjkale niso niti fotografije preteklih akcij in taborjenj, ki vedno pritegnejo največ pozornosti.

Piranski taborniki se spet počasi prebujamo. Če bi se nam kakšen ljubitelj narave, druženja in zabave rad pridružil, naj se "nariše" ob petkih, nekje v terminu od 3.h

do 6.h popoldne na Taborniškem domu na Arzah, da se dogovorimo o ostalih podrobnostih.

Taborniki rodu Sergeja Mašere napovedujemo razburljivo taborniško leto. Se nam boste pridružili? Odločitev je vaša...

Taborniški ZDRAVO do naslednjic!

Maja Bjelica

40 let morskih viharnikov

Lucijsko oziroma portoroško društvo tabornikov Rod morskih viharnikov praznuje letos 40. obletnico delovanja, ki so jo praznovali 27. oktobra na svojem tabornem prostoru.

Koncert skupine Terra Folk

Kdor je bil na koncertu skupine Terra Folk, ki je bil 19. oktobra v piranskem gledališču Tartini, se je lahko, kako nepopoln vtis glasbene kreacije lahko ponudi zgolj "konzervativna" glasba, četudi na še tako dobri zgoščenci. In hkrati potrdil pomen tiste samozavestne sprščenosti glasbene izvedbe v živo, ki jo na koncertih slovenskih poustvarjalcev tradicionalne glasbe pogosto pogrešamo.

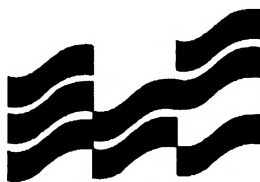
Triu Terra Folk v sestavi Daniel Černe (kitara), Boštjan Gombač (klarinet, keltske piščali, melodika, glas) ter Bojan Cvetrežnik (violina) se je pri snemanju zgoščenske StereoFolk Live in na piranskem koncertu pridružil kontrabasist Žiga Golob. Vsi štirje glasbeniki imajo za sabo vrsto glasbenih pustolovščin s pomembnimi junaki slovenske (pa tudi) popularne, jazz in avantgardne glasbe.

K obdelavam tradicionalnih viž in pesmi ter predelavam znanih pop komadov člani skupine Terra Folk pristopajo, iz predanosti tradicionalnim glasbenim zvrstev, z veliko mero znanja in humorja. "Zabavati sebe in druge" je tudi vodilo pri nastajanju avtorskih skladb, ki odsevajo pestrost izkušenj in ohranjajo zvestobo ozvočenim akustičnim glasbilom. Čeprav s kravatami, klovnovsko zataknenjimi za žep, se člani skupine Terra Folk glasbeni tradiciji ter tvorcem in prirejevalcem ljudskih napevov iz različnih predelov sveta poklanjajo bolj spoštljivo kot marsikdo, ki si kravato veže okrog vratu.

Dolores Šturman

borzno posredniške družbe

- Ni vseeno, kako obračate vaš denar, da bo najbolj donosen.
- Zato ravnajte modro in poiščite nasvet strokovnjakov

PFC Interfin
Primorski Finančni Center Interfin

v Kopru, Pristaniška 12, tel.: 05/663-31-00